AMERIKOS LIETUVIS
THE LITHUANIAN AMERICAN
1927 m. Lithuanie Bagotoji
No. 18-tas Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS., 2-trą GEGUŽĖS (MAY), 1936 M. Kaina 5 Centai VOL. XIX

MUSŲ KOVA DĖL VILNIAUS

Musų tautos kova dėl Vilniaus, savo sostinės atgavimo, pereina į naują laikotarpį, kurame reikės visiems lietuviams kartau savo jėgas įtempti.

Lig šiol kai kurie lietuviai vis dar tikėjosi, kad gal ir pasiseksią šiaip taip su lenkais susitarti, jei ne dėl visiško ir greito visų užgrobtų žemių grąžinimo, tai bent dėl geresnių kaimyniškų santykių nustatymo. Žinoma, mums anaiptol neatsižadant savo teisių į Vilnių ir visą okupuotą Lietuvą.

Patys lenkai nekartą spaudoje pažymėdavo ir jų valstybės vyrai žodžiu pakartodavo, kad jie visiškai pripažįsta lietuvių tautos savaimingumą ir valstybės teises — ir kad Vilniaus krašto lietuvių teises gerbsią, norį tik, kad to krašto lietuviai butų lojalųs Lenkų valstybei.

Tačiau paskutinieji įvykiai Vilniaus krašte ir visoje Lenkijoje mus galutinai įtikina, kad nėra ko laukti iš lenkų, jų geriems norams pasireiškiant, Lenkijos vyriausybė rodo tvirčiausią pasiryžimą iš pagrindų išgriauti lietuviškumą Vilniaus krašte. Pilsudskio įpėdiniai su Lietuvos dvarininkais priešakyje slopina Vilniaus krašte kiekvieną, net ir nekalčiausią tautinės gyvybės pasireiškimą. Mokyklos ir skaityklos galutinai likviduojamos, spaudą visiškai varžoma. Susipratę lietuviai persekojami, tremiami, kišami į kalėjimus.

Lenkų politikos linija rodo jų kietą nusistatymą vykdyti savo tradicinę imperialistinę mintį: išnaikinti lietuvybę Lietuvos rytuose ir per musų galvas siekti Baltijos juros. Galima numanyti, kad naujam karui ištikus lenkai turės didelės pagundos pradėti vykinti savo amžių svajonę... Žinoma, visa tai neturi musų nei gąsdinti nei į nusiminimą varyti. Lietuvių tauta tik užsigrudys gal dar ilgai ir sunkiai kovai. Pergalė vis tiek bus musų pusėje, nes musų pusėje teisybė. Per amžius musų tauta turėjo kovoti už savo gyvybę. Kovosime ir toliau. Perdaug brangi yra gyvybė ir laisvė, ypač tautai, atgimusiai naujam gyvenimui.

Turint tai prieš akis, tenka klausti: kokios gi musų pareigos? Ko lietuvių tauta bei valstybė gali laukti iš savo brolių išeivių?

Visų pirma reikia žymiai pagyvinti ir išplėsti kulturinės kovos frontą čia Amerikoje.

Lietuvai labai svarbi išeivijos moralinė parama, ypač šiuo lenkų siautimo momentu Lietuvos rytuose. Tačiau nemažiau svarbi dabar ir materialinė Vilniaus kovos parama.

Reikia visiems žinoti, kad ir Vilniui Vaduoti Sąjungos su jos Vilniaus Geležiniu Fondu darbai ir uždaviniai žymiai prasiplėtė. Juo labiau Vilniaus krašte lietuvybė slopinama, juo daugiau jai paramos turi teikti tėvynės sunus per savo VVS-gą. Pati VVS-ga lėšas gauna iš savo narių mokesčio ir aukų Lietuvos žmonių ir išeivių. Iš Lietuvos valstybės iždo sąjunga lėšų negauna. Musų valstybė turi labai svarbų darbą diplomatinės kovos dirvoje ir tenai pritaiko savo rupestį ir lėšas.

Taigi, labai svarbu, kad išeiviai labiau susirupintų pinigišku Vilniaus kovos parėmimu. Todėl reikalinga:

1. Įsteigti visose kolonijose Vilniui Vaduoti S-gos skyrius, kurių nariai apsiimtų mokėti kovos rekalams kasmet bent po pusę dolerio (kas gali ir po 1 dolerį),

2. Kad tie skyriai (ir ALRK Federacijos VVS-gos skyriai) pasistengtų savo kolonijose ir apylinkėse išplatinti Vilniaus pasus ir ženklelius, neaplenkiant nei vieno lietuvio, ar kito Lietuvos išeivio ar jos draugo,

3. Kasmet vasario 16 d., spalių 9 d. ir kitomis porgomis visiems vizuoti Vilniaus pasus, įlipinant į juos Vilniaus ženklelius. Tam reikalui reikia paruošti (sumobilizuoti) kolonijose visą eilę pasiaukojusių darbuotojų,

4. Visų mokyklų lietuvių vaikai, moksleiviai, studentai turėtų įsigyti Vilniaus pasus, klijuoti Vilniaus ženklus ir tuo aktingai prisidėti prie Vilniaus kovos.

5. Reikėtų sudaryti visos amerikiečių akcijos centrą, kuris tai akcijai vadovautų ir atstovautų išeivius Lietuvos VVS-gos centre.

Visus tuos uždavinius numatydamas VVS-gos Centras kovo mėnesį delegavo Amerkon vieną žymiausių ir daugiausia Sąjungai nusipelniusių savo žmonių — Vincą Uždavinį.

V. Uždavinys tiems aukščiau minėtiems uždaviniams atlikti beveik idealiai tinka. Amerikos lietuviai greitai galės patirti jo gražų nuoširdumą, didelius gabumus ir visišką atsidavimą Vilniaus idėjai.

V. Uždavinys žada aplankyti čia visas, nors ir mažiausias lietuvių kolonijas. Laiko turės pakankamai, nebus reikalo skubėti. V. Uždavinys mielai eis kalbėti visur ten, kur tik jisai bus kviečiamas. Tik labai prašytume, kad kolonijos, kiek galėdamos, palengvintų jam keliones, kurios, kaip žinoma, susijusios su didesnėmis išlaidomis. Tiesa, VVS-gos Centras skiria jam kuklių lėšų jo pragyvenimui, tačiau pačios Sąjungos iš centinių aukų sudaromas biudžetos yra ribotas. Sunku butų Sąjungai padengti visas jos delegato kelionės išlaidas. Taigi, Sąjunga labai įvertintų ir butų dėkinga, jei, kur bus galima, jos delegatui butų duodama butas ir palengvinimas pravažiavimas.

Jo atsilankymo ir prakalbų proga, butų labai svarbu, kad butų parenkama kiek aukų VVS-gos Centro varomai akcijai. Vilniaus kovos reikalamas. Iš tų aukų butų išrašomi ir Vilniaus pasai, kas jų dar neturi, ir įlipinami ženkleliai. Taip pat labai svarbu, kad juo daugiau Amerikos lietuvių skaitytų Vilniaus reikalams skiriamą žurnalą "Musų Vilnius" (2 dol. metams).

Kol dar nėra pačių amerikiečių sudaryto visos akcijos centro, prašome visais šios akcijos reikalais kreiptis į VVS delegatą V. Uždavinį (46 Fifth Avenue, New York, N. Y.).

VVS-gos Cen. Kom. Narys
Kan. F. Kemėšis,

LIETUVA STATO VIENUOLIKA NAUJŲ AERODROMŲ

Lietuva savo nepriklausomybės metais pergyveno daug įvairių prietikių ir kovų kaip su vidujiniais taip ir su išlaukiniais jos nepriklausomybės priešais. Tie vidujiniai priešai buvo ir yra jos kaimininų valstybių agentai. Gi išlaukiniai jos priešai yra Lenkija su Vokietija. Pirmutinė jų smurtų pagrobė sostinę Vilnių, o antroji kęsinasi ant Klaipėdos krašto. Abi veikia sutartinai priešais Lietuvą. Abi nori Lietuva pasidalyt. Bet matydamos, kad Lietuvos gązdinimu ir įvairiomis provokacijomis į veikti negali, tai Vokietija pereitais metais Lietuvą užblokodavo ekonomiškai, norėdama ten padaryt sukilimą ir tokiu budu atsiekt savo tikslą.

Dabar kaip matom ir tas ukininkų "sukilimas" buvo likviduotas, tačiau ne be nuostolių. Taigi, tą visą matant, Lietuva sujudo ginkluotis per apsigynimo fondą, pradėjo įrengt aerodromus. Lietuvos parlamento nariai nutarė tujau įrengt 11 aerodromų tam tikrose strateginėse Lietuvos vietose. Nors kaip Lenkija taip ir Vokietija karui dar nėra pasirengę, tačiou jeigu įžiurėtų progą, tai pasielgtų taip kaip pasielgė su Versalio ir Lokarno sutartimis.

Be abejonės, kad Lietuvos ginklavimąsis jos priešams nepatinka, o ypatingai nepatinka tie naujai statomi aerodromai. Karo ekspertai įžiuri tuos aerodromus kaipo Sovietų bombovozų pastoges, kad vokiečiams arba lenkams pradėjus veržtis Lietuvon jie tuojau atskris į pagelbą Lietuvos kariuomenei. Tie karo ekspertai tikrina, kod tokių aerodromų sovietai jau turi daug prisistatę Čekoslovakijoje. Mat ir Čekoslovakija negeresnėje padėtyje stovi už Lietuvą, ir ją lenkai su vokiečiais planuoja pasidalyt.

Taigi, jei tikėt tų karišky ekspertų išvadoms, tai sulig Lokarno saugumo pakto, pradedant nuo Belgijos, Prancuzijos, Čekoslovakijos, Rumunijos, Sovietų ir Lietuvos, Vokietija yra apsieta geležiniu retežiu, ir bile vienas jos pasimojimas kad ir ant mažytės Lietuvos sukeltų veik visą pasaulį prieš save ir butų tokia batalija, kuri niekam nebutų pavydėtina už naujo pasaulinio karo sukėlimą. O kaslink Lenkijos, tai priklausys nuo to į kurią pusę ji pakryps, bet iki šioliai jos politika pasukta Hitlerio link.

Kad Lenkija suka į Hitlerio pusę, tai nėra beišrokavimo. Mat Lenkija jaučia pavojų but atskirta nuo Baltikos jurų, nes kada nors vokiečiai bandys sujungti Rytų Prusiją su visa Vokietija, o tą tik tepadarys panaikinus Dancigo koridorių. Vokiečiai su lenkais jau ir dabar apsimainytų — vokiečiai sutiktų atiduot lenkams Klaipėdą už Dancigą, tačiau ar tokis jų mainas pavyks, tai ateitis parodys.

To Wall Gatvės žurnalo autorius su įsigilinimu kalba apie tą vienuolika noujai statomų Lietuvoje aerodromų. Pateikia išvedžiojimų, kad Lietuva agrikulturos šalis per kurią eina nuolatinė oro linija: Maskva, Kaunas, Ryga, Karaliaučius ir Berlynas. Tuo atžvilgiu žiurint, karo ekspertai nieko kito nemato, kaip tik Sovietų bombavozų artėjimą arčiau Vokietijos rubežiaus. Kas neabejojamai diegia ir į Lenkijos pašonę.

NEW JERSEY VALSTIJOS BEDARBIŲ PROTESTAS

Kada New Jersey valstijos valdininkai išsiskirstė nepalikdami jokio įstatymo aprupinimui pašalpos, atstovybė iš bedarbių moterų ir vyrų su savo šeimynomis atsikraustė į Valstijos Rotužę ir ten buna kaip namėje.

RADIKALIŠKI SOCIALISTAI VALDYS PRANCUZIJA

Paryžius. — Jau vieni Prancuzijos parlamento rinkimai perėjo pereitą savaitę, o kiti bus šį sekmadienį, kaipo galutinam patikrinimui atstovų sąstato.

Tuolakinis Prancuzijos parlamento atstovų sąstatas jau yra maž-daug žinomas: 264 dešinieji, 230 socialistų ir komunistų ir 120 radikališkų socialistų, kurie ir laikys šalies vairo balansą.

Šitais prancuzų radikališkais atstovų rinkimų laimėjimais neabejojamai kapitalistinės valstybės susirupins, bet jaisiais džiaugsis Sovietų Rusija, Meksika, Ispanija ir kitos valstybės, kuriose radikalizmas jau praktikuojamas.

ITALAI JAU PAĖMĖ ADDIS ABABA?

Roma. — Italų kariuomenė pāėmus Makfudo užtvarą, gen. Badoglio vadovaujama žygiuoja į etiopų sostinę Addis Ababa. Kitos žinios skelbia, kad jau ketverge pirmi italų kariuomenės pulkai įžengė į Addis Ababą. Nuo Makfudo 3,000 motorizuotų trokų artėja link sostinės, ir jau dabr esą tiek atstumo, kad su kanuolės šoviniu pasiektum Addis Aababa centrą.

Addis Ababa. — Imperatorius Hailie Selassie per spaudos korespondentus atsikreipė į pasaulį, kad jis ateitų į pagelbą etiopams prieš jų užpuoliką ir jį sutvaldytų. Jis kviečia tai daryti varde žmoniškumo. Sako, mes negalim atsispirt prieš modernišką neprietelį, bet ginsimės iki paskutnio žmogaus.

Imperatorius apkaltina Tautų Lygą, ir tąs valstybes, kurios turi galią sulaikyt užpuoliką. Sako, italai per laiką vežė amuniciją į Afriką su tikslu, kad užpult ir nukariaut Etiopiją, ir niekas nieko jiems nesakė. Tačiau tuo pačiu metu tie didieji ponai sulig kokių tai tarptautiškų įstatymų Etiopijai draudė tai daryt, ir liepė pasitikėt Tautų Lygos 'galybei".

Austrija Perkelia Kariuomenę Prie Vokiečių Rubežiaus

Vienna, Austrijoj, bal. 29. — Ateina gandai, kad Austrija perkelia savo kariuomenę prie vokiečių rubežiaus. Mat, austrų valdžia įžiurinti vokiečių gudrybę, kad esą Austrijos naciai nori perversmą padaryt Viennoj, o vokiečiai ateisią jiems į pagelbą "šalies reikalus sutvarkyt". Arba kitaip sakant, jeigu naciams pasisektų Austrijos valdžią į savo rankas paimt, tai netrukus butų bandoma sudaryt tarpe austrų ir vokiečių unija.

Ypatingai italai tuomi susirupinę. Italams velyk matyt nepriklausomą Austrijos valstybę, negu kad austrų su naciais uniją. Tačiau iš pasitikėtinų šaltinių sužinoma, kad vokiečių kareivių pulkai stovi arti Austrijos rubežiaus ir laukia įsakymo kada jį peržengt.

BUDAPEŠTAS, Hungarijoje, bal. 29. — Čia valdžios organai susekė Hungarijos nacių suokalbį, kuris buvo planuojamas įvykdyt gegužės pirmoje. 90 suokalbininkų areštuota.

BERLYNAS. — Rusai su vokiečiai pasirašė prekybos sutartį, arba kitaip sakant, buvusią seną prekybos sutartį susitarė prailgyt. Sakoma, kad vokiečiai atsakė kreditą rusams.

12,184,000 Bedarbių Kovo Mėnesy

Washington. — Amerikos Darbo Federacija apskaitliavo, kad pereitą mėnesį šioje šalyje buvo 12,184,000 žmonių be darbų. Tame apskaitliavime ji pranešė, kad sunkiausiame krizio mete. kovo m. 1933 metais, bedarbių buvo 11,342,000 iš tų, kurie dirbo 1929 metuose, tuo kart nedirbus ir pramonė buvo sumažėjusi ant 42 nuošimčių žemiau normalumo. Su septyniasdešimt dviemis nuošimčiais pramonės nuostolių atsigriebime, turėjo buti rasta ir darbai del tų bedarbių nuošimčių, jeigu tikimasi, kad darbai vėl pradės eiti, kad pramonė pasieks normališkumo. Reiškia reikėjo. kad 8,120,000 žmonių grįžtų dirbti, bet tikrumoj tiktai 5,270,000 tesugryžo. Pirmoje šių metų ketvirtyje, mažai buvo padaryta progreso darbų gavime, nes tiktai 559,000 naujų darbininkų priimta nuo sausio iki kovo mėnesio. Federacija kaltina pabrikantus už prailginimą darbo valandų.

IMPERFECT IN ORIGINAL

LIETUVIAI AMERIKOJ

Hartford, Conn.

VVS SKYRIAUS JUBILIEJUS ĮVYKS 23 d. GEGUŽĖS. JONAS MEDONIS GAVO DOVANĄ

Vietos Vilniui Vaduoti S-gos skyriaus valdybos nariai ir bankieto rengimo Komisija: gerb. ponios Mančiunienė, Stankevičienė ir Alijošienė rupinasi koiškilmingiau ir įspudingiau paminėti penkių metų Vilnių Vaduoti S-gos skyriaus sukaktį — jubiliejų. Tuo tikslu įvyko posėdis valdybos narių su komisijos narėmis pas gerb. p. Stankevičienę 21 d. bal., kuriame buvo nutarta umai ir intuziastiškai rengtis prie jubiliejinio bankieto.

Bus pakviestos visos lietuvių draugijos dalyvaujančios VVS Skyriuj ir jųjų viršaičiai. Kaip gerb. ponia Stankevičienė pareiškė: šis jubiliejinis benkietas bus vienas iš draugiškiausių Hartfordo lietuvių prie bendro stalo susirinkimas ir prisiminimas pereitų 5 metų vilnietiškų darbų. O ką jau bekalbėti apie skanią arbatėlę, valgius ir gėrimus, kuriuos mes paruošim šiam jubiliejiniam benkietui!

BUS MUZIKOS — DAINŲ PROGRAMA IR ŠOKIAI

Greta benkieto, arba, kaip dabar mėgiama sakyti, arbatėlės, bus graži programa iš dainų ir muzikos geriausių vietos talentų pastangomis išpildyta. Taipgi, tikimasi, kad bus ir svečias p. V. Uždavinys, VVS delegatas Amerikoje, bus kiti žymųs svečiai iš apielinkės liet. kolonijų; po benkieto ir programo bus šokiai. Šitaip musų "vevesai" rengiasi paminėti 5 mt. sukaktį VVS skyriaus gyvavimo ir užbaigti sezoninį veikimą.

Kadangi VVS skyriaus šis parengimas bus ne pelno tikslu, bet nuoširdaus visų vietos lietuvių pasilinksminimo susirinkimo tikslu, tatai, anot p. Mančiunienės, šis parengimas bus "a splendid success!" Netenka abejoti, kad taip bus, tatai patartina visiems vietos lietuviams nepamiršti 23-čios dienos gegužės! Jubiliejinio šeštadienio!...

GAVO DOVANĄ UŽ PASIŽYMĖJIMĄ

Vietos lietuvių jaunuolis j. Jonas Medonis, gimęs Amerikoje bet augęs Lietuvoje, sugrįžęs į savo gimtinį kraštą — Ameriką, lankė vakarinę mokyklą, kurią ir baigė su pasižymėjimu ir gavo pirmą premiją nuo Amerikos Revoliucijos Dukterų Drjos "The Ruth Wylly's Chapter" didelę gražią knygą: "The Flying Game", kurią parašė žymųs lakunai Arnold ir Eaker. Kadangi Jonas Medonis rengiasi buti lakunu, tatai tuo tikslu jam suteikta knyga apie aviacijos mokslą.

VAŽIUOJA LIETUVON

Vietos žymi lietuvių veikėja p. Stankevičienė su dukrele rengiasi aplankyti savo seną tėvynę Lietuvą ir savo gimines: mamytę, brolius ir sesutes Lazdijų krašte. Gerb. p. Stankevičienė išvyksta kartu su lietuvių ekskursija Amerikos — Švedų linijos laivu: "Kungsholm" tiesiai į Klaipėdą. Linkime p. Stankevičienei ir jos dukrelei laimingos kelionės ir gerų laikų senoje tėvynėje Lietuvoje.

LEAP — YEAR ŠOKIAI

Šv. Elzbietos moterų draugija rengia 2 d. gegužės nepaprastą vakarą: "Leap-Year" šokius. Nepaprastumas yra tame, kad kad nuo vyrų įžanga nebus imama. Moteris nori padaryti gerą surprizą vyrams, žada vyrus gerai pavaišinti, pašokdinti ir tuomi duoti jiems surprizą. Bet kokį? — paklausė "A. L. reporteris vieną Elzbietietę, žingeidaudamas. Į mano paklausimą graži jauna panelė atsakė: — Ponas, šie metai yra "leap-year" metai, tatai musų jaunos moteris dabar yra tiek drąsios kaip "Leaping Lenas!" Kuri iš jų apkabins vyrą, tam bus sunku nuo jos ištrukti.

ŠV. TREJYBĖS VYRŲ KLUBO BENKIETAS

Šv. Trejybės vyrų klubo narių metinis benkietas įvyko 23 dieną balandžio, kuriame dalyvavo apie 100 narių ir kelėtas svečių. Buvo muzikos ir dainų programas, taipgi pasakyta eilė kalbų, bet geriausias anekdotų kalbas pasakė kunigai: Kripas ir vakaro vedėjas Dr. M. Mikolainis. Iš rimtų kalbų klebonas kun. J. Ambotas ir J. Mančiunas. Po užkandžių, išgėrę po kelėtą alučių, nariai išsiskirstė geram upe.

IŠLEISTUVĖS OPEROS ARTISTEI ONAI KASKAS

Sekmadienio vakare 26 d. bal. buvo surengtas gražus bankietas musų visų mylimai Metropolitan Operos artistei p-lei Onai Kaskas (Katkauskaitei) pagerbti, kuri šiomis dienomis išvažiuoja į New York ir neužilgio pristos Metropolitan Operos grupę ir vaidins vadovaujamas roles Operose sekančiame sezone.

Musų artistę pagerbti susirinko didelis burelis vietos lietuvių ir visi linkėjo p-lei O. Kaskas geriausių pasekmių jos naujoj meno karieroj. Artistė sudainavo keletą gražių dainų, gi svečiai pasakė jos garbei kelėtą gražių kalbų. Žodžiu, benkietas buvo puikioje nuotaikoje. Gi musų artistė buvo labai geram upe — linksma ir matomai pasiryžus savo karieroje daug nuveikti, aukštai pakilti meno srityje. Vietos lietuviai nepavydi; priešingai, linki p-lei Kaskas laimės ir geriausio pasisekimo iškilti koaukščiausiai Operoje.

"A. L." Reporteris

Ekskursijos į Lietuvą

BALTASIS ŠVEDŲ LAIVYNAS

Per Gothenburgą, Švediją

Išplaukią iš New Yorko

GEGUŽĖS 29, 1936 M.

Moderniškų motorlaiviu

GRIPSHOLM

TIESIOG Į KLAIPĖDĄ

Laivo nemainant

Šią ekskursiją vadovaus p. Pr. Zaborskis Švedų Amerikos Linijos, Klaipėdos skyriaus vedėjas.

Antra ekskursija išplauks

LIEPOS 1 D. Į KLAIPĖDĄ

Per Gothenburg-Stockholm

Ekskursiją vadovaus p. Vl. Mučinskas, Švedų Amerikos Linijos centralinėje raštinėj New Yorke Lietuvių skyr. vedėjas. Ekskursijas užgyrė Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjunga Amerikoje.

Kiti išplaukimai iš New Yorko

DROTTNINGHOLM .... gegužės 16
KUNGSHOLM ..... birželio 4
DROTTNINGHOLM .... birželio 10
GRIPSHOLM ..... liepos 1

Platesnių žinių apie ekskursijas, brošiurėlių ir laivakorčių malonėkite kreiptis į vietinį laivakorčių agentą, arba

SWEDISH AMERICAN LINE
154 Boylston St., — Boston Mass.

Baltimore, Md.

ISTORIŠKA ŠVENTĖ

Istoriška Maryland Lietuvių šventė įvyks sekmadieny, gegužės 17-tą, 1936 m. Lietuvos Dienos Akto pasirašymo metinėms sukaktuvėms paminėti rengia Baltimorės Lietuvių Draugijų Taryba, Lietuvių svetainėje, 851 Hollins gatvės.

Šių sukaktuvių proga rengiamos didelės iškilmės ir iškilminga vakarienė, kurios metu bus įteikta Baltimorės lietuvių padėkos raštai Marylando valstijos gubernatoriui Harry W. Nice, valstijos Senatoriui Joseph M. Wyatt ir teisėjui William F. Laukaičiui. Vakarienės pradžia lygiai 6 val. vakare. Po iškilmių — pasilinksminimas iki vėlumos. Nario kortelė $1.50. Nario korteles malonėkite įsigyti iš anksto.

Ši Lietuvos Dienos metinų sukaktuvių švente yra svarbi ne tik musų valstijos lietuviams, bet visiems Jungtinių Valstijų ir Lietuvos lietuviams, nes 1935 metais gegužės 17 d. Marylando Valstijos gubernatorius Harry W. Nice, valstybės kongreso įgaliotas, pasirašė aktą kuriuo Lietuvos Nepriklausomybės šventę, vasario 16-tą paskelbė Marylando oficiališka šventė. Tai istorinis aktas, kurį visi lietuviai turime įvertinti. Tad dalyvaukime visi.

Kviečia Baltimorės Lietuvių Draugijų Taryba

New Haven, Conn.

KONCERTAS PAGERBIMUI DAINININKĖS VOKIETAITIENĖS

Dailės mylėtojų grupė rengia dainininkės Vokietaitienės pagerbimui koncertą. Koncertas įvyks gegužės 10-tą dieną, Lietuvių Salėje, 243 Front gatvės, kaip 4 val. po pietų.

Dainininkė Vokietaitienė yra aukštai pakilus dainos mene. Ji savo daina žavėja ne vien tik lietuvius, bet ir svetimtaučius, dalyvauja jų muzikališkose programose. Šis koncertinis parengimas bus dideliu prisiminimu tiems,kurie jame dalyvaus, ir tokiu budu atjaus talentingą dainininkę.

Apart dainininkės Vokietaitienės šiame koncerte dalyvaus ir daugiau lietuvių dailės mėgėjų: Mergelė Elena Endzeliutė gries smuiką; ji yra baigusi Yale muzikos konservatoriją. Dalyvaus Jonas Latvis, pasižymėjęs baritonas, ir kiti muzikai kaip smuikininkas Edvardas Šilkas, dainininkė Ona Šemotaitė; akrobaitė Aldona Alksniutė, Albina Pilvelytė, p-nia D. ir Otto Railiai pasirodis pirmu kartu lietuvių scenoje. Apart čia suminėtų dailės mėgėjų dainuos dar Stela Makuliutė, Ona Rizauskaitė, Jonas Malinauskas, Jonas Kučkailis — visi talentingi dainininkai.

Koncerto dalyviams akompanuos prof. M. Reynoldas ir Ona Lanisytė gabi pianistė. Po koncerto bus šokiai, kuriems griež Alberto Pilvelio orkestra. Galima iš anksto sakyt, kad bus vienas iš įžymiausių koncertų kuris kada yra buvęs, tad nepamirškite virš pažymėtos dienos.

A. P.

Brooklyn, N. Y.

TAUTININKŲ KLIUBO PARENGIMAS

Brooklyne gyvuojantis Amerikos Lietuvių Tautininkų kliubas pabaigoje pavasario turės puikų parengimą, bus surengtas koncertas ir balius. Prie viso to, dar bus pirmą kartą suruoštas puikus juokų vadinamas Vilkolakis.

Šis rengiamasis įvykis bus sekmadieny, gegužės 10, 1936 m., Ukrainų salėje, 101-103 Grand St., Brooklyn, N. Y. Prasidės 3 val. po pietų. Įėjimas dėl koncertinės dalies 45c, dėl šokių 30c.

Nuo šiojo parengimo, likusis pelnas bus pilnai padalintas į dvi dalis; butent, visųpirmiausiai bus paaukota trečiajam skridimui. Antras svarbus reikalas, tai paaukavimas išleidimui naujo laikraščio, kuris pilnai tarnautų tautinei sriovei.

Komisijos nariai esti sekami: biznieriai, Antanas Povilanskas, Petras Pusninkas. Kiti žymųs veikėjai: Jonas Valaitis, Domas Klinga ir p. Pievariunas ir sykiu kliubo valdyba prisideda po vadovyste pirm. Juozo Sagio.

Tataigi, gerbiamieji šiojo New Yorko didmiesčio ir apielinkės lietuviai, neužmirškite ateiti į viršminėtą linksmą parengimą. Turėsite gerą progą pasilinksminti ir kartu galėsit gerai paremti šiojo kliubo užsibrėžtą darbą!

NAUJO LAIKRAŠČIO REIKALUOSE

Organizavimui naujo laikraščio rėmėjai turėjo savo susirinkimą penktadieny, bal. 24-tą, 8-tą val. vakare, p. A. Povilanskio salėje, 291 Wythe Ave.

Šiame susirinkime visų pirmiausiai buvo pranešta, kad šėrams pirkti kvitos jau pilnai paruoštos. Ir apie šešios jų (tų knygučių,) buvo atnešta susirinkusiems parodyti ir kai-kuriems nariams jos buvo išdalintos. Kožna knygutė turi po penkias tokias kvitas. Vienas šėras $10.00. Ant tų kvitelių aiškiai uždėtas užvardinimas, "Aidas Press". Reiškia, naujo laikraščio vardas bus "Aidas". Naujo laikraščio steigėjų ir laikraščio išleidimo buveinė bus 111 Union Ave. (visai arti Grand Street) Brooklyne.

BROOKLYNO LEGIONIERIŲ ĮVYKS PARENGIMAS

Amerikos Lietuvių Legiono, Dariaus-Girėno Postas No. 1, laikė savo mėnesinį susirinkimą, trečiadieny, bal. 15, 8-tą val. vakare, Legionieriaus A. Povilanskio salėje, 291 Wythe Ave.

Tame susirinkime paaiškėjo, kad yra ruošiama puiki vakarienė ir balius. Parengimas įvyks šeštadieny, g e g u ž ė s 23-čią, 1936 m., Amerikos Lietuvių Piliečių Kliubo salėje, 80 Union Ave., prie Lituanica Square, Brooklyn, N. Y. Vakarienės tikietai po $1.00; šokiems buna 35c.

Kadangi tik trumpam laikui atvyksta į šiąją šalį paviešėti Lietuvos svečias, karininkas, ir tuom sykiu esantis Švedų laivų linijos atstovas Pranas Zaborskis, tai tuo atžvilgiu vakarienė yra taikoma pasitikimui jojo garbei. Gi likusis pelnas nuo vakarienės eis į sudarytą fondą uniformas įsigyt, paremti trečiąjį skridimą ir šiek tiek pasiųsti į Lietuvos Ginklų fondą.

Šiemet per papuošimo dieną (Decoration Day) gegužės 30, vėl Lietuvos Respublikos tri-spalvė vėliava aiškiai plėvėsuos New Yorko garsiose gatvėse. Toje dienoje kaip ir paprastai, vyks įvairių karo veteranų militariški parodavimo maršavimai. Taigi ir šios kolonijos Dariaus-Girėno Posto No. 1 legionieriai toj parodoj dalyvaus su visomis kitomis Pabaltijo tautomis: latviais, estais ir suomais.

Taigi, gerbiamieji, šios kolonijos lietuviai legionieriai pradėkite pilnai ruoštis prie tos ateinančios dienos. Neturėtute nei vienas atsilikti nepasirodęs tojoje svarbioje maršavimo dienoje.

PABALTIJO TAUTŲ ĮVYKO PARENGIMAS

Baltic American Society, Inc. Draugija susidedanti iš trijų brolištų tautų: estų, latvių ir lietuvių, įvykdė antrą puikų parengimą. Šitas antras parengimas jau buvo geresnis už pirmą. Šitame parengime buvo įvykdyta dailės meno dalis. Paskirtoj svetainėj buvo sukabinti parodai trijų tautų dailininkų piešėjų puikųs ir įvairųs paveikslei, o antroj svetainėj įvyko koncertas ir balius. Koncerto dalyviai-artistai buvo iš trijų tautų tarpo, kurie gana puikiai atliko savo įvairias pasižymėjusias dalis. Iš lietuvių pusės sekami artistai dalyvavo: pirmiausiai — atidarymui koncerto pradžios Apreiškimo bažnyčios choro rinktiniai sudainavo keturias dainas, vadovaujant vargoninkui Jonui Jankui. Tenoro solo dainavo Kazys Hoffmanas (lietuvis); baritono solo atliko Antanas Banys; lietuvaitė p-lė Dirsiutė, puikiai atliko (džigo) šokius. Lietuviai gerai pasirodė. Abelnai pasakius, trijų tautų artistai gana gerai atliko savo pareigas.

Piešėjų skyriaus lietuviai buvo pažymėt sekami: I. Banasavičius, V. Daukintas, Natalija Jasuikinaitė, Juozas Tomašaitis, V. J. Vitkus. Virš minėtas parengimas įvyko šeštadieny, bal. 18, 1936 m., Estonian Educational Society — New Yorko miestę.

Šitas Pabaltijo trijų tautų tokis vienų kitų susipažinimams parengimai rodos buvo labai dailus pasisekimas. Šis užbrėžtas darbas turėtų plėstis po visas tų trijų tautų kolonijas.

Vincas J. Vyšnius

Brooklyn, N. Y.

L. MENO TEATRO SUSIRINKIMAS

Š. m. balandžio 23 d. Piliečių Kliube įvyko L. M. Teatro mėnesinis susirinkimas. Protokolas priimtas su pataisa. Apkalbėta einamieji reikalai. Išduota raportai del praeitų keletos suvaidintų veikalų. Drama "Valkata" nutarta statyti spalių mėn. 1936 metais. Beto nutarta rengti vakaras rugsėjo mėn. sulošiant gražų veikalą ir visą pelną skirti Vilniui Vaduoti Sąjungai. To vakaro proga bus suvaidinta drama: "Leitenantas Antanas".

Į šį L.M.T. susirinkimą atsilankė darbšti Moterų Sąjungos 29 kuopos narė ponia Šertvidienė ir pakvietė tos kuopos vardu Lietuvių Meno Teatrą į gegužės 7 d. rengiamą pagerbimo vakarienę L. Meno Teatro vaidiloms. Kvietimas širdingai priimtas. Susirinkimo metu turėta garbingas svečias iš Lietuvos, tai V.V. Sąjungos pirm. Vincas Uždavinys. Gerb. svečias turėjo progos matyti L. Meno Teatre vaidinant dramą "Lietuviai Pabuskite", kurios suvaidinimas jam labai patiko, tad nutarė dar arčiau pažinti L. Meno Teatrą, jo veikimą ir t.t. p. V. Uždavinys pasakė gan ilgą labai įdomią, nuoširdžią kalbą, nepasigailėdamas gražių pagyrimų L. M. Teatrui ir pasišventimą dirbti tame sunkiame scenos darbe. Gana įspudingai papasakojo apie pradžią ir išsibujojimą dramos teatro pavergto Vilniaus krašte, kuri Vilniui Vaduoti Są-ga rėmė. Pabrėžė kad suvaidinimas patriotingų lietuviškų veikalų scenoje yra kur kas naudingesnis, aiškesnis, nė kad kalbos ir geriausio kalbėtojo. Baigdamas kalbą palinkėjo L. Meno Teatrui sekmingai tęsti savo darbuotę pirmyn ir pažadėjo iš Lietuvos pertraukti keleta dramų tinkamų musų išeivijos scenoj. L. M. Teatro nariai karštu rankų plojimu, o dar karštesniu dėkingumu palydėjo p. V. Uždavinio paskutinius žodžius.

E. B.

7 DIENOS Į LIETUVĄ

Greiti traukiniai prie pat laivų BREMEN ir EUROPA

Bremerhavene užtikrina patogią kelionę į Kauną.

..Arba keliaukite populiariais ekspresiniais laivais..

COLUMBUS

HANSA ~ DEUTSCHLAND

HAMBURG ~ NEW YORK

Patogus geležinkeliais susisiekimas iš Bremeno ar Hamburgo.

Informacijų klauskite pas vietinį agentą arba

HAMBURG - AMERICAN LINE

NORTH GERMAN LLOYD

252 Boylston St., Boston, Mass.

GLASGOW, ŠKOTIJA

VELYKINĖS PAMALDOS IR KONCERTAS

Glasgovo kolonijos lietuviai katalikai ne tik kad linksmi ir laimingi sulaukė Velykų, bet dar linksmiau, kad šįmet susilaukė kartu su Velykomis ir velykinių lietuviškų pamaldų, gimtoje sąvo kalboje. Velykines pamaldas atlaikė gerb. kun. F. Gutauskas, didelis lietuvių patriotas. Jau 5 val. ryto, buvo netoli pilna bažnyčia žmonių. Pusiau 6 val. ryto prasidėjo Resurekcija, kuri tęsėsi gan ilgai. Mat joje yra daug reikalingų maldų ir giesmių, kunigui ir korui, o pastarajam prie tų apeigų ganėtinai nepripratusiam, gan nelengva buvo savo uždavinys atlikti. Tačiau neveizint to, koras p-lės F. Sarafinaitės vargonais diriguojamas, iš Resurekcijos, ir visas mišių lotyniškąsias giesmes, pastebėtinai gerai ir klasiškai atliko! Po Resurekcijai, v y k o procesija, kuriojė pirmiausia buvo nešamas kryžius, paskiau vėliavos, ėjo koras, vaikučių, o ypač mergaičių lietuvaičių didelis burys p-lių A. ir M. Bulkauskaičių tvarkomas. Galop nešama Celebransas (šv. Sakramentas) po baldakymu.

Prasideda pats svarbiausias ir įspudingiąusias momentas! Bažnyčioje galingai suskamba linksmas Aleliuja, koro giesmės aidas ir plačiai plinta į visas šalis. Mažos mergaitės, baltutėlės savo lengvuose šilkiniuose papuošaluose, tarsi kokios snieginės peteliškaitės, saulės spinduliuose ar pasakose minimos mažos miškų ir gėlių daivės, su muslino velionais ir mirtų vainikėliais ant galvelių, palengvėli eidamos, bučiuoja tarsi angėlai, tyromis ir nekaltomis savo lupytėmis įvairių gėlių žiedelius, lenkia mažąsias savo galveles ir prisiklaupdamos ant dešinio keliuko, su didele pagarba beria juos po kojų, kaipo Išganytojaus atminčiai. Iš tikinčiųjų širdžių, kyla karštos maldos prašymai ir įvairųs padėkos jausmai, kurie maišydamiesi su skambančiais linksmais Alleliuja aidais, tarsi lengvutis rytmečio rukas, saulės spinduliams užėjus, kyla į dangų. Procesijai pasibaigus, giedama "Te Deum" ir kitos giesmės. Paskiau prasideda giedotinės mišios (kitaip pasakius suma), laike kurios pasakoma gražus apie Išganytojaus iš Numirusių Prisikėlimą pamokslas.

Glasgovo Lietuvių Parapijinės draugijos komitetas, gerb. panelėms A. ir M. Balkauskaitėms, mergaičių tvarkytojoms, gerb. motinėlėms, vaikučius o ypač mergaites leidusioms ir procesijai paruošusioms, korui, jo dirigentui, vyrams procesijoje dalyvavusiems, įvairiai patarnavusiems ir tvarką palaikiusiems, visiems nuoširdžiai dėkojam. O už tą kilnų ir garbingą darbą, pats Gerasis V. Dievas skaitlingai visiems Savo malonėmis atlygins!

Vakare 7 val. žmonės susirinko Blaivybės Dr-jos svetainėn, kame minima dr-ja savo naudai suruošė puikų koncertą su vaidinimu, kalbomis, dainomis ir t.t. Pirmiausia gerb. kun. F. Gutauskas ir svečias iš Prancuzijos kun. A. Lipnickas pasakė gražias kalbas, po kurių Glasgowo Lietuvių Artistų Mėgėjų Dramatinis Ratelis, suvaidino puikų veikalą 4-rių veiksmų dramą: "Mes Laimingi". Veikalas buvo be galo gražus ir įdomus; tačiau dar gražiau ir geriau jis buvo suvaidintas.

Po vaidinimui Blaivybės Drjos koras, p-lės J. Darkšaitės diriguojamas, gražiai, harmoningai sudainavo kelias lietuviškas dainas, — ir tuo graži koncerto programa netrukus užsibaigė. Žmonių buvo prisirinkusi pilnutėlė svetainė.

J. Butkevičius

Klaidos Atitaisymas

Apart kitų korektuotojo zecerio padarytų klaidų, įvyko faktui priešinga klaida. Straipsny "Amerikos kapitalistai ir pseudo demokratija" 5-toje dalyje II-toj eilutėj, kur turėjo buti pasakyta: "Juk dabar panaikinus NRA ir kitas socialines reformas, bedarbių skaičius Amerikoje padaugėjo, skaičius siekia 10 milijonų, "vieton kur yra pasakyta 1 milijonas."

V. M. Klausutis

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖJE ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

RENKIMĖS Į LIETUVĄ

SU

DIDŽIAJA EKSKURSIJA

EKSPRESINIU MILŽINIŠKU LAIVU

BERENGARIA

BIRŽELIO **JUNE 17 D.** 12 VAL. DIENĄ

Iš New Yorko į Klaipėdą per Cherbourgą

Ekskursiją asmeniškai veda Cunard White Star Linijos valdininkas

STEPONAS BERGEN

Šią ekskursiją užgyrė

LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SĄJUNGA AMERIKOJE

Del laivakorčių ir vietų laive kreipkitės į musų Agentus arba Cunard White Star Linijos Biurą.

CUNARD WHITE STAR Ltd.

33 STATE ST., BOSTON, MASS.

V. M. ČEKANAUSKAS

PO DVIDEŠIMT DVEJŲ METŲ

Radau "Dzukų" Kraštą Žymiai Pasikeitusį. Visur Mačiau Viensėdžius, Kaimų Nebėra. Ukininkų Pažanga Didelė

Kuomet pasiekiau savo tėviškės — Meškučių laukus, aš nepažinau tų vietų. Nors augdamas Lietuvoje tuose laukuose gyvulius ganiau, pažinau kiekvieną vietelę nakties tamsumoj, o dabar dienos metu man tie laukai buvo svetimi, nepažįstami. Viskas tenai pasikeitė, rodos, kad ne tie kalneliai, kad Markausko ir Barabonų kalnai susilygino su kitais kalneliais.

Ir toji didelė giria — Varčia, kurioje Amerikon išvažiuodamas palikau šimtamečių milžinus ąžuolus, tiesius kaip žvakes, ten buvo daug tų milžinų ąžuolų, dabar aš jų nemačiau per girią važiuodamas. Sakyk mielas broli, Viktorai, kur dingo tie ąžuolai, kas su jais atsitiko?...

Brolis įroniškai nusišypsojo, atsiduso ir tarė: O mielas broli, Vladai, tie ąžuolai senai Nemunu nuplaukė, daugelis jųjų gal dabar jusų krašte atsidurė; karo metu, laike vokiečių okupacijos, aiškino jis man, — mes dirbom dieną ir naktį, kirtom ir į Nemuną vežėm tuos ąžuolus iš Varčios, geriausi Lietuvos miškų medžiai arčiau Nemuno esanti Nemunu nuėjo į Vokietiją, iš ten į kitas šalis.

Tikrai, Varčia dabar tik atžalų miškas, kad palyginus su anų laikų. Aš supratau, kad dideli Lietuvos girių turtai nuplaukė Nemunu į Vokietiją. O kiek kitokių turtų vokiečiai iš Lietuvos išvežė ... Bet nors apvogta, nuskriausta Lietuva, galima sakyti, iš karo griuvėsių atsistatė, dabar man ji atrodė kur kas gražesnė; dabar Lietuva augina naujas girias, lietuviai bando pakelti savo ukį, ekonomiškai ir kulturiškai susilyginti su vokiečiais. Didelės pastangos, bet dėja, ne pas visus ,daug dar lietuvių ukininkų gyvena taip kaip jųjų tėvai gyveno.

Ukininkų Gyvenimas Nepavydėtinas

Aš radau vadinamą "dzukų" kraštą žymiai pasikeitusi. Šis kraštas seniau buvo ukio kulturoje atsilikęs nuo kitų kraštų Lietuvoje, bet dabar jame ukio kultura žymiai pakilusi, dabar jau "dzukai", galima sakyti, stovi greta kitų: "žemaičių", "kapsų" ir "aukštaičių", gyvenimas viensėdijoj, kaimų nėra; dabar jie geriau moka apdirbti žemę, viensėdžiais budami turi lengvesnes sąlygas ukio darbe ir daugiau nudirba ukio darbų. Žodžiu, dabar "Dzukija" žymiai sukulturėjus, daug dirvonų yra paverstų į derlingą žemę.

Nuo Joniškio pervažiavau per visą Lietuvą, kitais žodžiais sakant, nuo Latvijos rubežiaus ligi laikinosios Lenkijos sienos, pakeliuj mačiau bent paviršutiniškai ukininkų gyvenimą. Teko kelionėje ir Kaune bunant, taipgi provincijoj (Alytaus aps.) gyvenant išsikalbėti su ukininkais, patirti jųjų nusiskundimus ar pasiryžimus ir aktuališkai savo akimis pamatyti vidujinį ukininkų gyvenimą, jų ukyje santvarką, dabar galiu orientuotis ir amerikiečiams pasakyti kaip Lietuvos ukininkai gyvena.

Kadangi Lietuva, kaip daugelis kitų pasaulio kraštų, dabar pergyvena ukio pramonės krizę, tatai šiais laikais Lietuvos ukininkų ekonominė buitis bloga, jųjų gyvenimas nepavydėtinas. Gerai gyvena tik tie Lietuvos ukininkai, kurie neturi skolų, bet dėja, mažai yra ukininkų be skolų. Kaip smulkieji, — mažažemiai ukininkai, taip ir stambių ukių savinikai turi skolų. Gi įsiskolinimo priežastys yra keleriopos: stambųs ukininkai skolino pinigus, ypač suvalkiečiai, tam, kad įrengus geras kiaulides, arklides ir kravides, kad pasistačius geresnius moderniškus gyvenamuosius namus, kad įsigijus geresnės veislės gyvulius, moderniškas ukio darbams mašinas, ir t.t. arba, kad nesuskaldžius ukio, išmokant dalis broliams ir seserims, šitų ir kitų bėdų verčiami, arba, ukio pramonę plėsdami, skolino pinigus.

Gerėjanti Lietuvos ukio pramonė nuo 1926 m., atsiradus pelningai rinkai bekonams, sviestui ir suriams, cukriniams runkeliams ir kitokioms ukio produktams, stambieji ukininkai stengėsi užvesti savo ukio pramonę taip kaip yra vedama kituose kulturinguose ukio kraštuose, pavyzdin: Danijoj, tatai pasitikėdami ukininkai gerėjančia ukio gamybai rinka, norėdami savo ukio pramonę išplėsti, skolino pinigus bankuose, ypač 1928-1930 m. periode ir įvesdino į ukio modernizavimą, mašinas, statybą praktiškų naujų trobėsių; jie manė, kad už metų kitų galės paskolas išlyginti ir dar gerą pelną turėti.

O prieš depresiją, — ekonominį sunkmetį, Lietuvoje bankai paskolas davė, galima sakyti, bankieriai siulė pinigus ukininkams, gi ukvedžiai, — agranomai ragino ukininkus kelti ukio kulturą, plėsti ukio pramonę; ukininai naudojosi gaunamomis paskolomis, klausė ukvėdžių patarimų, darė savo pramonės plėtimą. O jųjų produktų kainos vis kilo kas metą. Kviečių centneris pasiekė ligi 30 litų, prastesnės rušies 26 litų; rugiai ir kitoki javai buvo brangųs, už centnerį ukininkas gaudavo nuo 20 ligi 25 litų; gyvulių kainos kilo, brango karvės, arkliai, ypatingai kilo kainos bekonų (kiaulių); geras kainas turėjo ir iš pieniškų produktų, ypač sviesto eksportuojamo; už kiaušinį gaudavo 10 centų; už vištą nuo 4 ligi 7 litų, už žąsį nuo 6 ligi 12 litų; tokios kainos akstino ukininkus prie ukio pramonės, kuomet stingo pinigų, jie skolino bankuose ir pas privatinius žmones ir tobulino, kėlė savo ukio kulturą ir pramonę.

Bet staiga užėjo sunkmetis, staiga krito ukio produktų kainos, atpigo javai, gyvuliai ir kitoki produktai. Dabar ukininkai bėdoje, nes neišgali surinkti pakankamą sumą pinigų atmokėjimui skolos principinę dalį ir nuošimčius kas metai greta to, valdžiai mokesčius, už apdraudą trobėsių mokesčius sumokėti. Dabar stambieji ukininkai, kurie perdaug skolino savo ukio pramonės plėtimui, stovi bankruto padėtyje, grėsia jiems pavojus iš kreditorių pusės.

Smulkiųjų Ukininkų Padėtis Negeresnė

Smulkieji ukininkai taip pat skursta ir skolų turi, ypatingai tie ukininkai, kuriems po karo metų teko iš kaimo keltis į viensėdiją, — gautą kolonija; šie ukininkai, kaip aš mačiau "Dzukijoj", veik visi kėlėsi iš kaimų į viensėdijas po karo. Kurių trobėsiai buvo nauji, tiems buvo mažiau išlaidų persikėlimui, bet kurių trobėsiai buvo seni, pajudinus juos iš vietos, subyrėdavo; tatai reikėjo pirkti medžių ir kitokios medžiagos trobėsių statybai, reikėjo kitų dalykų kuriant naują praktiškesnį ukį, taigi, šie smulkieji ukininkai skolino pinigus, nes butinai reikėjo pinigų.

Vėliau įsikurę viensėdijoj, matydami kitus gerinančius savo ukius, naujakuriai stengėsi ukius gerinti, geresnius gyvulius auginti, plėsti savo ukio pramonę, todel dar prie buvusių skolų užtraukė kitas skolas, matydami, kad pakėlus ukio pramonę, užauginus daugiau ir geresnius bekonus, žąsis, porą geresnių karvių ar buliukų, sugrįš investintas kapitalas su dideliu nuošimčių. Ukininkai paklausė ukvėdžių (agranomų) drąsiai skolino pinigus banke ir pas privatiškus žmones; nesitikėjo, kad taip greitai sunkmetis ateis, visi manė, kad gerėjanti laikai bus ilgametiniai.

Dabar retas kuris Lietuvoje ukininkas gyvena be skolų. Ir kuris ukininkas neturi skolos, reikia pasakyti, kad jis gyvena gerai, visko turi, skaniai ir sočiai pavalgęs, turi gerus padarus, gerai pasirėdęs, kaip kurie turi pasistatę neblogus gyvenamuosius namus, bet tokių laimingų be skolų ukininkų mažai yra Lietuvoje. Gi tie ukininkai, kuriems reikia skolas išlyginti, skursta ir vargsta, kamuojasi ir vilčių mažai turi, kad jie kada nors išsikas iš tų bėdų. Dabar gyvuliai pigųs, paukščiai ir javai, visokių produktų kainos sumažėję apie 70%; už pirmos rušies kviečių centnerį gauna 6 litus; už rugių 5 lt., už avižų 5 lt. už bekonus dabar gauna tik pusę tiek kiek seniau, o kartais dar mažiau. Cukriniai runkeliai, linai ir kitoki produktai pigųs.

Varžytinės Ukių Daugėja Lietuvoje

Pagaliau, kuomet ukininkai pradėjo smukti ir bankrutinti, kuomet paskolas davę kreditoriai gavę progą — sunkmečio laiku, pradėjo išvaržyti ukininkus, už skolas atimdinėti ukius, kilo nerymas. Bet gi vyriausybė staiga išleido įstatymus, kuriais apsaugojo daugelį ukininkų nuo netekimo ukio; kreditoriams mokesčių — paskolų (palukanų ir principinės sumos dalies) atmokėjimą palengvino. Kuomet žemės bankas negalėjo aprupinti pinigais, — litais visus ukininkus naujomis paskolomis lengvesnėmis sąlygomis išmokėjimui senųjų skolų, tai davė paskolas valstybės paskolos lakštais (bonais), kuriuos kreditoriai turi priimti, jeigu nesutinka paskolos palaukti.

Įvairiais budais ukininkams buvo duodamos lengvatos, kad tik išgelbėjus juos nuo bankruto, — ukio netekimo. Bet krizė tiek žiauri, kad naujakuriams Lietuvos ukininkams, neįsigyvenusiems ir neturintiems rezervų, buvo dideliu smugiu. Varžytinės daugely ukių įvyko, daug ukininkų paliko be ukių, bet dabar jau šis pavojus mažėja.

O Lietuvos ukio pramonė nebuvo išplėsta plačiai užsieny, Lietuva visus, arba, 80% savo ukio gamybos produktų parduodavo Vokietijai, bet kuomet Hitleris uždarė sieną Lietuvos ukio gamybai, tai Lietuvos ukininkų ekonominė buitis pasidarė skandalinga, delto staiga krito javų kainos ir gyvulių, nes nebuvo tuom laiku kitos rinkos, tik vėliau atsirado rinka bekonams ir sviestui Anglijoj, Belgijoj ir Italijoj, taipgi, Rusija nupirko veislinių gyvulių ir bekonų, nemažai arklių, bet naujos rinkos buvo surastos tik kriziui įvykus, tik po Vokietijos sienos uždarymo. Ir eksportas į kitus kraštus Lietuvio ukio gamybos nebuvo toks pelningas, tatai ir kainos ukininkų produktų nebuvo tiek didelės. Kol su Vokietija buvo geri santykiai, kol vokiečiai pirko Lietuvoje ukio produktus, tol Lietuvos ukininkų produktai buvo brangųs. Taigi, pastarųjų kelių metų periode, Lietuvos ukininkų buitis buvo bloga, bet visgi, neblogesnė kaip kitų kraštų. Lenkijoj ukininkų padėtis kur kas aršesnė.

Pasogos Naujos Ukininko Bėdos

Aš atsimenu, seniau Lietuvoje ukininkai sakydavo: "Kalėdos tai musų bėdos!" Dabar jie apie kalėdas mažai kalba ir skundžiasi. Išmokėjimas (kalėdų sulaukus) bernui, mergai ir piemenukui algos dar netokia didelė bėda kaip išmokėjimai pasogų. Dabar Lietuvos ukininko didžiausia bėda, tai jo dukters pasoga. Seniau budavo duodamos pasogos ištekančioms mergaitėms, bet ne tokios didelės. Tik Suvalkijoj mergaitės turėdavo lygias dalis su bernaičiais, dabar visoje Lietuvoje mergaičių lygi dalis su bernaičių.

Taigi, kuomet piršliai pradeda važiuoti, kuomet ukininko duktė teka (ženijasi), tai reikia jai jos dalį išmokėti; tėvas ar brolis skolina pinigus, nes nenori ukį skaldyti. Daleiskim, vidutiniškas ukininkas su apie 25 hektarais žemės, jo ukis vertas 50,000 litų, yra du broliai ir dvi sesutės (kartais buna 4 sesutės), kikekvienai ištekančiai sesutei brolis ar broliai turi išmokėti pasogą už jos dalį, tokiame atsitikime, reikia skolinti mažiausia 5 ar 10 tukstančių litų sesutės pasogai, o likusius duodama gyvuliais ir kitokiais daiktais. Daugėja skolos, kol jos išnaikinamos, tai atsiranda kitos.

Dabar Lietuvoje ukininkų tarpe kuriamos šeimos, vėdybos paremtos ne tiek ant meilės, romansų, kiek ant ekonominių sumetimų. Kuomet vaikinas ženijasi, jis ieško tokios merginos, kuri turi didelę dalį, didelę pasogą, nes jam reikia savo ukį nuo skolų išlaisvinti, tatai šis nelaimingas kavalierius, nepaiso ar mergina graži, ar sveika, pirmoje vietoje jis rupinasi, kad gavus didelę pasogą, kad jo seserų jam padaryta skola butų išlyginta gaunama pasoga. Taigi, Lietuvos ukininkų problemos įvairios ir be galo komplikuotos, del šitų įvairių ukio problemų augo ir didėjo skolos, del šitų priežasčių daugelis jaunų ukininkų nevaliojo pakelti savo ukio kulturą, nes stinga litų, daug turi skolų. Bendrai imant, ekonominė buklė ukininkų Lietuvoje nepavydėtina.

Ukininkai Bėdavoja; Jųjų Upas Blogas

Seniau buvo geriau, — sakė man tuli jaunieji ukininkai, — nebuvo tiek daug bėdų kaip dabar. Seniau kavalierius galėjo važiuoti su "arielkomis", — aiškino man "dzukai", — paulioti pas merginą; nuvažiavę pabaliavodavo, gerai pagerdavo, suvalgydavo kelėtą surių ir kumpių, išgerdavo porą ar daugiau kvortų arielkos, bačkutę alaus, po to kavalierius nenorėdamas prakišti už alų ir arielką, užsiprašydavo didelės pasogos, merginos tėvas ar brolis negalėdamas ištesėti, užmokėdavo už arielką ir alų, kavalierius važiuodavo pas kitą, nuo kaimo į kaimą važinėdami piršliai baliavodavo ir nuostolių neturėdavo. O dabar broliuk, — sakė man, — "Dzukijos" kavalieriai išgudrėjo žmones, kaip nuvažiuoji į piršlius, tai butelio negali atidaryti tol kol nesusitari del pasogos.

Tikrai, dabar vėdybų problema Lietuvoje ukininkų tarpe tapo ekonominė, biznio pagrindais paremta. Gali mergaitė buti labai graži ir meili, bet jei biedna, tai jai ištekėti sunkiau negu negražiai turtingai ukininko duk relei. Taigi, aš radau Lietuvą kitokią ir jos žmonių gyvenimą kitokį, kitokias jųjų gyvenimo problemas. Žodžiu, dabar Lietuva kaipo kraštas, — šalis, gražesnė, bet joje gyvenimas, kad ir moderniškesnis, praktiškesnis negu seniau buvo, vienok kartus ir sunkus. Mažai ukininkų yra, kurie kaip "karaliai" be bėdų ir komplikuotų problemų gyvena.

Kas kita su miesto gyventojais, jųjų kitokios problemos, mažesnės obligacijos negu ukininkų. Mieste žmonės lengviau gyvena, nepaisant to, kad neturi jokio nejudinamo turto. Tiesa, darbininkų buitis negeriausia, bet palyginus su kitų kraštų darbininkų buitimi, lietuviai darbininkai neblogiau, bet daugeliu atžvilgiu geriau gyvena. Gi pramonininkai, valdiškose ir prekybos, — pramonės tarnybose tarnaudami, gyvena gražiai ir lengvai. Ukininkai matydami jųjų gyvenimo lengvesnias sąlygas, nerimsta, piktauja ir pavydi miestiečiui laimingesnės buities. (Bus daugiau)

COLORADO RUPINASI SAVO DARBININKŲ GERBUVIU

Sekdamas Kalifornijos valstijos pavyzdį, gubernatorius Johnson įsakė Valstijos sargam sustabdyt prie Colorado sienų visus neturtingus ir ateivius darbininkus, kurie mėgina įeiti į valstiją dirbti kasyklose ir runkelių laukuose.

KUR GALITE PASITIKĖT

Lainer's

VALYTOJAI 73 GREEN ST. DAŽYTOJAI

* MOTERŲ ar VYRŲ KOSTIUMAI
* Šilkiniai ar Vilnoniai * SUKNIOS
* GRAŽIAI IŠVALOMOS
* ATYDŽIAI IŠPROSINAMOS
* KUR REIKIA PATAISOMOS
* SAGUTĖS ĮSIUVAMOS

49c

PAPRASTAI 70

Valymui Pasiulymai

Kaklaraiščiai (12 už $1.) po 10c
Trumpos Pirštinės, pora ... 10c
Kamonai 49c
Šilkiniai Marškiniai 35c

TEL. DIAL 5-5281

AUKŠTOS RŪŠIES DARBAS — IMAM ATSAKOMYBĘ

Pamatinė Sprenžina $1.00
Laikrodėlių Išvalymas $1.00

14 Karatų Auksiniai Geltono ar Balto
Sutuoktuvių žiedai ..... $3.95 ir virš
Deimento žiedai tiktai $10.00

Brangenybių Taisymas už Pigiausias Kainas Mieste
VISI DARBAI GVARANTUOTI METAMS
Mes mokam pinigus už seną auksą Esam šioje vietoje per 20 metų

REGAL JEWELRY CO.
J. OLIAN, Savininkas
166 Front Street Worcester, Mass.

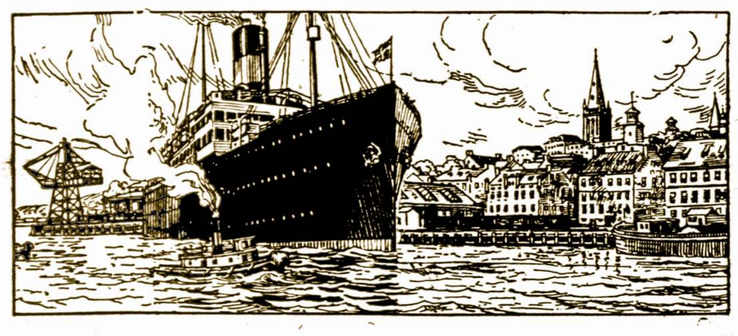

AMERIKOS LIETUVIO AGENTURA
PARDUODA LAIVAKORTES
– ir –
SIUNČIA PINIGUS
į Visas Pasaulio Dalis

Prirengia Sugrįžimui Leidimus (Re-Entry Permits). Suieško Laivų Vardus, Kuriais Atkeliavot Amerikon. Prirengia Pasportus, Vizas, Keliaujant į Bile Kurią Šalį. Išaiškina Apštį Persiuntimui Daiktų Lietuvon.

Taipgi mes parupinam visokius palikimų bei paveldėjimo dokumentus su notaro antspauda ir Lietuvos Konsulato patikrinimu.

Turėdami bile ką iš čia sužymėtų reikalų. kreipkitės į Amerikos Lietuvio agenturą ji jums sąžiniškai visame kame patarnaus.

AMERIKOS LIETUVIO AGENTURA
14 Vernon Street — Worcester, Mass

PRANEŠIMAS

Amerikos Lietuvio Administracija pereitą savaitę išsiuntinėjo paraginimus savo skaitytojams, prisiminant link išsibaigusių už laikraštį prenumeratų. Dalis jų jau pasinaujino, dalis ne. Todel dabar kaip tik laikas Am. Lietuvis pasinaujint kol dar Sieniniai Kalendoriai nėra išsibaigę. Kas tik dabar atsinaujins ar naujai užsirašys Amerikos Lietuvį, gaus tą taip gražų sieninį kalendorių Dovanai. Am. Lietuvio prenumerata Suv. Valstijose $1.50. Užsieny — Lietuvoje $2.00.

Ypatingai prašome tų Amerikos Lietuvio skaitytojų, kurie turi užrašę laikraštį savo giminėms Lietuvoje ir jau daugumos jų prenumeratos yra išsibaigę—panaujint. Mes siuntinėdami už dyką turime panešt didelius nuostolius, ir todel su sekančiu A. L. numeriu, jei nepasinaujinsit busim priversti sustabdyt siuntinėję.

Amerikos Lietuvis
14 Vernon St. Worcester, Mass.

MOTIEJUS A. ČIVINSKAS
Vienintėlis Lietuvių Graborius Worcestery

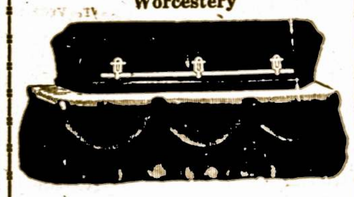

Patarnauju laidotuvėm ir išrandavoju automobilius įvairiems reikalams už prieinamiausią kainą. O 25 mylių atstume nuo Worcesterio susisiekimo reikaluose, patarnauju už dyką. Kreipkitės — Tel. 5-5898.
340 HARDING STREET

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U. S. $1.50 | In Foreign Countries 2.00
One half year ..... 1.00 | Single Copies ..... 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. $1.50 | Užsieniuose—Lietuvoj 2.00
Pusei metų ..... 1.00 | Atskiras numeris ..... 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester. Mass., under the Act of March 3, 1879.

Kas Kam Rupi

Įdomių dalykų galima kartais užtikti bevartant Amerikos lietuvių spaudą. Mat spauda čia laikoma esant laisva, jei neskaityti ponų redaktorių aštraus paišelio, kuris "spaudos laisvę" nejučiomis paverčia "redakcinės cenzuros laisve".

"Ginčais ir demagogija musų laikraštijos užpildytos skiltys, kuribinio darbo nėra nei ekonomijos srityje nei visuomenės auklėjime", — rašo vienas amerikietis, ilgametis, liberalas-veikėjas: "mes amerikiečiai lietuviai praleidžiame visą savo brangų laiką tuščioms diskusijoms".

Kodėl gi taip? Atsakymas: "ne iš blogos valios, bet dėl nežinojimo geresnių kelių tas yra daroma; negalime auklėti kitų patys budami neišauklėti". Tegu pats skaitytojas sprendžia kiek yra teisybės pasakyta tuose ano žymaus veikėjo žodžiuose, ypač tuo atvėju, kai čionykščiai Lietuvos išeiviai bando nurodinėti Lietuvai ką ir kaip daryti. Ištikro, pasiskaičius Amerikiečių laikraščių, negalima nepastebėti, kad šiuo tarpu yra surasta neišsiamama "diskusijų ir ginčų" versme, butent sielvartos dėl demokratijos likimo Lietuvoje.

Viena amerikiečių lietuvninkų-bolševikų grupė labai norėtų kalbėti visos išeivijos vardu ir todėl organizuoja "bendrą pruntą" prieš įsivaizduojamą karą ir tariamą fašizmą Lietuvoj, o iš tikrųjų tik tam, kad iš Lietuvos padaryti Maskvos filiją; kita socialistų vadovaujamoji grupė sumanė raginti ir varginti Amerikos lietuvių visuomenę organizuoti nemažiau kaip visuotiną čionykščių lietuvių "kongresą" Clevelande tam, kad "atsteigti demokratinę tvarką Lietuvoje", o iš tikrųjų tam, kad Lietuvoj vėl viešpatautų partijų varžytinės, kurios anais laikais visą Lietuvą pavertė nuolatinių mitingų arena, o krašto vyriausybę padarė bejėgę net tą pačią demokratinę tvarką užlaikyti.

Kadangi nei "bendram pruntui" nei tokiam "visuotiniam (?) kongresui" nepritaria išeivijos didžiuma (sprendžiant iš jos spaudos), tai iš anksto galima spėti, kad tokių pastangų išdavos negali turėti reikšmės, jau vien dėl to, kad tose socialistų ir komunistų pastangose ir sumanymuose nėra kurybinės dvasios, nėra nieko naujo, Lietuva butų amerikiečiams dėkinga už konstruktyvės talkos pasiųlymą, bet tokie patarimai kaip gryžti prie išbandyto partinio režimo, kuris pats sau duobę iškasė, negali turėti Lietuvoje pasisekimo. Įsidėmėtina, kad aristokratijojs Lietuvoje kaip ir nėra, dargi buržuazija menkutė; ukininkija ir darbininkija yra Lietuvos pagrindas; taigi Lietuva yra perdėm demokratiškas kraštas. Lietuvos konstitucija demokratiška. Kai 17-XII-1926 įvykių pasekoje seimas vis dar nešaukiamas posėdžiauti ir be jo apseinama, tai tas dar nereiškia, kad seimas arba krašto atstovybė nebus savo laiku pašauktas. Faktas, kad idealoginio persiorientavimo procesas tebevyksta Lietuvoje, todel ir nesiskubinama nustatyti pastovią valstybinę formą tam demokratiškam Lietuvos kamenui ir jo besikeičiančiai nuotaikai.

Jei turima čionai energijos ir noro Lietuvos labui pasidarbuoti, tai kodėl nesiimama dirbti realaus kulturinio darbo?

Štai toje pačioje Amerikos lietuvių spaudoje retkarčiais užtinkame nedrąsių balsų, šaukiančių prie tokių konstruktyvių darbų, kaip va:

1. Kai lenkai uždarinėja paskutinias lietuvių mokyklas ir tremia iš Vilniaus lietuvių veikėjus, — kodėl neinama Vilniui Vaduoti Sąjungai ir jo įgaliotiniui į talką? Kodėl nešaukiamas tam visuotinas išeivių kongresas?

2. Nerami Europos padangė yra pilna pavojų Lietuvos nepriklausomybei. Lietuva ginkluojasi: įsteigė "Ginklų Fondą" Žiopsoti dabar nelaikas; nedera ir politikauti. O čia kas yra daroma?

3. Čia dažnai nusiskundžiama:laikraščių skaitytojai mažėja, parapijonai, draugijos nyksta. Kodėl gi leidžiama jaunimui nutausti? Kodėl neorganizuojamas kongresas lietuvybei išlaikyti? Juk senąjai kartai išmirus ir jaunimui nutautas nebus prasmės nei "bendro prunto", nei betkokio kongreso bešaukti.

4. Kodėl nepasirupinama savo ekonomines pajėgas organizuoti į Ekonominį Centrą ir savo kapitalus suburti rimtam bizniui ir savo kulturinėms pozicijoms paremti?

KAIP UŽGRIAUTIEM VYRAM BUVO PASIŲSTA MAISTAS

Vienam vyrui mirus, du likusieji priėmė skystimus gyvybės palaikymui pro šitą penkių colių skylę, per ilgą vamzdį. Per tris dienas prieš jų išvadavimą tie du neturėjo užtektinai iegų pasiekt ir šią menką pagalbą.

5. Kodėl neorganizuojama bendrus lietuvių frontus kiekviename mieste, kad pravesti lietuvius kandidatus į valdiškas vietas?

6. Kodėl nešaukiamas visuotinas išeivių kongresas lietuviškai kulturai auklėti, lietuvių vienybei ukdyti ir "Lietuvių Pasaulinės Sąjungos" įdėjai realizuoti?

Kiekvienam išeiviui tenka rimtai pagalvoti, ar išmintingai sielotis dėl tokios ar kitokios lietuviškos valdžios formos. Kiekvienam turėtų buti aišku, kad dėtis demokratijos ginėju toli neužtenka protestus ir rezoliucijas gaminti, kada rimčiausios reikšmės lietuvių tautos ir ypač išeivijos reikalai dirvonauja dėl stokos darbininkų, kurie bevelyja politikauti. Laikas, labai jau laikas kaip moderniškas taip ir senas vertybės perkainuoti. Jei Amerikos lietuvių visa spauda ir visuomenė imtusi neatidėliodama ir visu nuoširdumu išvardytas problemas svarstyti, tai čia išauštų pagaliaus naujas lietuviškos gadynės laikas.

Lietuvos Pasiuntinybės Informacijų Skyrius,
Washington, D. C.

AR MAN TAPTI PILIEČIU?

(Šis yra pirmas, iš eilės, savaitinių straipsnių apie gana svarbų klausimą)

Laike dabartinio Kongreso buvo siųlomi sumanymai išdeportuoti visus ateivius iš Suv. Valstijų. Spaudoje ir per radio ateivis buvo užpuolamas kaipo prie bedarbės prisidedanti priežastis, kad jis žymiai prisideda prie prasižengimų šitoje šalyje. Žodžiu, kaslink musų sociališkų ir ekonomiškų nelaimių ir bėdų, tai jis už kitų kaltes turi kentėti.

Šitie užsipuolimai vis tęsiasi. Jie sukelia platų neramumą ir baimę ne tik tarpe ateivių, bet tarpe jų šeimynų ir draugų. Ar galimas daiktas, kad Suv. Valstijos, imigrantų ir jų vaikų pastatyta šalis, ištikro ketina išsiųsti iš šalies tukstančius vyrų ir moterų, kurie dar netapo piliečiais, atimti nuo jų darbus ir suardyti jų namus?

Laike sunkių laikų, gal daug žmonių čia pagiežauja didelis skaitlius ateivių "Tegul jie atgal gryžta", jie ragina. "Mes čia turime užtektinai savo bėdų. Jeigu mes butume įleidę mažiaus tų a t e i v i ų, tai butų daugiaus darbų piliečiams". Ir taip toliau. Šitas nusistatymas prieš "ateivius" ne vien Suv. Valstijose randasi. Visame pasaulyje šiandien ateivis nepageidaujamas. Žinios ateina iš įvairių šalių, kad suvaržymai prieš ateivius vis b u n a varžingesni. Tos p a č i o s priežastys, bedarbė ir nepasitikėjimas nepažystamiems yra šaknis šito prieš-ateivinio judėjimo.

Kuomet Suv. Valstijose šita agitacija sukėlė daug rupesties ir net baimės už įvedimą pasiųlymų išdeportuoti visus ateivius iš Suv. Valstijų, bet nėra galimu daiktu, kad didelė dalis Amerikos žmonių užgirtų tokius pasiųlymus. Daugmeniškas išdeportavimas yra priešinga visiems sveiko proto ir teisingumo įsakymas. Netik butų kvaila, bet beširdiškas žingsnis išsiųsti iš šalies milijonus suvartotojų ir versti jų Amerikoje gimusias žmonas ir vaikus prašyti pašalpos, kas visai neprisidėtų prie ekonomiško atsigriebimo.

Nors ir šitas išdeportavimo judėjimas sukėlė bereikalingo susirupinimo, bet vistiek atliko naudingą tikslą. Tai kreipė atydą į pilietystės klausimą. 5,000,000 ateivių Suv. Valstijose svarsto klausimą "Ar man tapti Amerikos piliečiu?"

Daug tukstančių nepiliečių šiandien svarsto priežastis už ir prieš naturalizaciją.

Tai tas yra klausimas, kurį kiekvienas ateivis sau turi atsakyti. Todel gal ne pro šalį pilnai diskusuoti šitą svarbų klausimą — prieš ir už? Negalima prievarta versti žmones tapti šios šalies piliečiais, bet jiems taip perstatyti visą dalyką, kad jie patys žinotų kaip geriausia atsakyti į klausimą.

Straipsniai, kurie seka šitą pirmą, bandys vesti tokią diskusiją. Bandysime aprašyti tokius punktus kaip stovi pilietystė sąryšyje su darbu, pašalpa, su urėdo laikymu, su sociališka apsauga, su užlaikymu kulturiško paveldėjimo, teise balsuoti, išdeportavimu, ir kaip žmogaus naturalizacija liečia jo šeimyną, ir daug panašių svarbių dalykų.

F.L.I.S

V. M. Čekanauskas

KO GALIM LAUKTI IŠ DĖRYBŲ

Ko Vokietija Pareikalaus nuo Lietuvos Dėrybų Metu? Hitlerio Gestas Nenuoširdus, Mažai Žada Lietuvai

Ligi šiol mažai žinių turime iš dėrybų Lietuvos su Vokietija. Dėrybos vedamos Berlyne, šios dėrybos pradėtos pačių vokiečių iniciatyva atnaujinti santykius su lietuviais ir užmegsti prekybos ryšius. Kokį tikslą vokiečiai turi kviesdami lietuvius atnaujinti santykius ir prekybą, dabar sunku pasakyti, vienok lengva numanyti, kad vokiečių tikslas bus daugiau politišku manievru negu prekybos. Ko-Vokietija reikalaus nuo Lietuvos šiose dėrybose, dabar pasakyti negalima, bet Hitlerio gestas nebus nuoširdus; vokiečiai siulydami Lietuvai santykių suderinimo pozoziciją, jie turi rimtus tikslus, tikisi ką nors laimėti.

Dabar Vokietija sustiprinus savo pozicijas vakaruose, — Rheino krašte, išbandžius savo oponentų francuzų ir jųjų talkininkų nusistatymą ir gavus laimėjimą, be abejonės ji rengiasi keisti savo politiką rytuose, — Pabaltijos kraštuose; taipgi, Vokietijos diplomatai labai energingai veikia ir pietų kraštuose, — Balkanų valstybėse; šis vokiečių politiškas veikimas derinamas su jųjų politikos nuostatais, remiamas ant ekonominių prekybos pagrindų ir politiškai ant neva nepuolimo sutarčių, kad tuo budu sudemoralizavus Francijos politišką dominaciją Europoje ir, kad suskaldžius jos talkininkes. Tokia vokiečių politika dabar vedama.

Aišku, kad vokiečiai iš praktikos žino, kad griežtumas politikoje ne visuomet duoda geras pasekmes. Vokiečiai iš praeities žino, kad kovoje su oponentais reikia lanksčios diplomatijos; šitais sumetimais vokiečiai daro nuolaidas, veda dėrybas. Tatai dabar vedamos dėrybos su Lietuva Berlyne, yra pasekmė vokiečių politikos gairių keitimo, tai ženklas naujos politinės taktikos ir diplomatinių žygių susidaryti kaimyniškuose kraštuose visuomenei palankesnę žmonių nuomonę.

Kodel Lietuva Tapo Svarbi?

Gal kaip kam atrodo, kad Lietuva budama "nykštukas" prieš Vokietiją, negali buti svarbi vokiečių politikoje. Man rodos, tokis manymas klaidingas. Lietuva, tai tie vartai, per kuriuos Vokietija rengiasi žygiuoti į rytus. Hitleris atnaujindamas "Drang nach Osten" imperializmo politiką Baltijos kraštuose, žino, kad Lietuvą ignoruoti negalima, kad Lietuvos žmonių visuomenės palankus nusistatymas vokiečiams reikalingas politiškai ir kitais atžvilgiais; kuomet lietuviai nebus palankus, tai pas latvius ir estus mažai palankumo bus vokiečiams. Tik nugalėjus vieną tų kraštų, susidarius palankią opiniją vienoje Baltijos valstybėje, bus galima nugalėti ir kitų valstybėlių žmonių nepalankumą. Šiuomi atžvilgiu Lietuva yra svarbiausia Baltijos šalelė vokiečių politikai.

Mes žinom, kad Hitleris išbandė griežtumą palenkimui Lietuvą, jis bandė paklupdyti Lietuvą prieš Reichą uždarydamas Vokietijos sieną Lietuvos ukio gamybos produktams, ne tik vokiečiai nepirko patys Lietuvos ukio produktų, bet neleido per Vokietiją pervežti produktus į kitas Europos šalis. Hitleris manė, kad tokiu griežtumu subankrutinę Lietuvos ukininkus, privers juos sukilti, trukšmauti prieš Lietuvos vyrlausybę ir reikalauti ją priimti vokiečių padiktuotas sąlygas. Bet išbandyta vokiečių politika nedavė pageidaujamų pasekmių.

Vokietijos kardininkai žino, kad Lietuva nukentėjo. Jie žino kiek vokiečių boikoto politika davė Lietuvai nuostolių, kokiose sąlygose atsidurė Lietuvos ukininkai. Vienok tas boikotas buvo žalingas ir patiems vokiečiams ne tik ekonomiškai bet ir politiškai. Negana to. Yra neginčinamų, rimtai įrodomų faktų, kad kuomet Lietuvos ukininkų ekonominė buitis pakietėjo, kada ukininkai pradėjo nerymauti del kritimo ukio produktų kainų, buvo daromos pastangos Lietuvos neprietelių: sukurstyti Lietuvos ukininkus sukilti prieš valdžią. Buvo vedama propaganda ne tik per radio miestų gyventojams taikoma, bet lapeliais, — raštu platinama Lietuvoje per apmokamus agentus, kurstomi ukininkai prieš valdžią. Tuose lapeliuose buvo nurodoma, kad Lietuvos vyriausybės pasiputimas, nesiskaitymas su jos kaimynais, vokiečiais ir lenkais, Lietuvai žalingas.

Pereitą vasarą budamas Lietuvoje, aš mačiau tos išlaukinių Lietuvos neprietelių propagandos ukininkų tarpe vedamos pasekmes. Aš girdėjau kalbas, patyriau Lietuvos ukininkų nuomonę, jųjų buitį, mačiau jųjų "sukilimą." Teko man patirti abelną padėtį saryšy su ta neprietelingų kaimynų politiška propaganda besiplėtojančia Lietuvoje. Laike ukininkų sukilimo, kuris dėjosi tuomi momentu man bunant Alytaus apskrityje, iš pasikalbėjimų su policijoj tarnaujančiais ir Lietuvos valdžios žmonėmis, aš patyriau, kad tas "sukilimas" ukininkų buvo svetimų valstybių agentų politiškos propagandos paseka.

Aš žinau, kad iš suimtųjų "sukilėlių" bdavo 3 ukininkai, 6 miesto gyventojai neturinti žemės; šie miesto gyventojai daugumoje ne lietuvių tautybės, bet Lietuvos piliečiai dirbusieji už svetimų valstybių agentų pinigus, valkatos, visoki propagandistai. Vieni jų veda propagandą patraukimui Lietuvos į Varšuvos pusę, kiti nori patraukti Berlyno pusėn; Lenkijos ponams norėtusi užmegsti santykius su Lietuva likviduojant Vilniaus teritorijos ginčą, Berlyno ponams norėtųsi įtikinti Lietuvos ukininką, kad jis be Vokietijos rinkos bus biednas, kad jo gamybai nebus rinkos, kad jo gaminiai bus pigųs. Vokietija, tai Lietuvos ukininkų "pamotė", bet lietuviai to nesupranta; Lietuvos vyriausybė perdaug prieš Vokietiją pučiasi ir t. t.

Aišku, tokia propaganda toli siekia ir daug ukininkų įtikina, verčia juos neigamai žiurėti į savo krašto vyriausybę, smerkti jos nusistatymą, žodžiu, ta išlaukinė propaganda demoralizavo Lietuvos piliečius, ypatingai ukininkus ir smulkius pramoninkus, stumė juos į sukilimą prieš valdžią, nes ta propaganda buvo paremta ant ekonominių žmogaus klausimų ir jausmų. Bet įvykęs "sukilimas" nebuvo toks rimtas, kad butų kraštą labai pakratęs; reiškia, kad ne visi ukininkai pritarė, o kurie pritarė tapo aukomis tos politiškos, propagandos, ir delto Hitlerio politika nepasiekė savo tikslo Lietuvoje priešingai, dar daugiau nepalankumo įsigijo, kuomet jųjų tikslai buvo suprasti. Taipgi nelaimėjo ir Lenkijos Lietuvoje veikianti apmokami agentai.

Todel dabar nenuostabu, kad Vokietija keičia politiką linkui mažytės Lietuvos, nes pasiulė pradėti dėrybas, atnaujinti santykius ir užmegsti prekybą. Aišku, kad vokiečiai laikė dėrybų reikalaus nuo Lietuvos sau didelių privelegijų politinių ir ekonominiu atžvilgiu. Jie bandys gauti lengvas sąlygas prekyboje, palankias sąlygas savo politiškai propagandai. Vokiečiai siekdami savo tikslo į rytus, nori Lietuvos visuomenėj, ypač ukininkų tarpe įgyti palankumą, o tas jiems reikalinga keleriopais atžvilgiais.

Kaip Lietuvos Ukininkai Orientuojasi Politiškai

Aš esu patyręs, kad Lietuvos ukininkai politiškai nepaiegia orientuotis. Užsienių politika jiems nesuprantama, nes daugumoje ukininkai mažamoksliai, neturi progos sekti užsienių ir kaimyniškų tautų politiką, mažai jie skaito laikraščių, nes šiais ekonominio krizio laikais laikraščiai jiems neprieinami, tai viena; antra, daug ukininkų dar nepratę laikraščius skaityti, gi radio jie visiškai žinių negauna, nes retas kuris stambesnis ukininkas turi radio imtuvą, smulkieji ukininkai apie radio įsigijimą nei negalvoja, nes jiems rupi skolos ir kitokios

SVEIKATA

Rašo Dr. S. Biežis, Chicago

Bakterijų Karalystė

Bakterijos yra gyviai, priklausą augmenijos karalystei. Jos yra paprasčiausia ir žemiausia gyvybės forma dabar žinoma. Jų visa kuno sudėtis tėra tik viena celė arba ląstelė. Tiesa, jos esti apsigaubusios labai plona plėvele ir kaikurios savo viduje turi maža brandulėlį, o šiaip jau be protoplazmos nieko daug nepastebiama. Jos neturi nei galvos, nei kojų, nei širdies, nei kraujo neigi kitokių organų. Nors jos yra taip menkos ir tarytum bejėgės, o vienok labai svarbią rolę lošia musų gyvenime kaipo draugas, be kurio gyvybė ilgai negalėtų tęsėti ir taipogi kaipo žiauriausias musų priešas, kuris ne tik prie progos pagamina didžiausių skausmų, bet ir daugybę žmonių visai be laiko nuvaro į kapus.

Kaip bakterijos yra ypatingos, taip lyginai jos savotiškai veisiasi. Jos, tikrąja žodžio prasme, nededa kiaušinių, neigi juos perina; taip pat lyginai negimdo savo vaikų. Kuomet ateina laikas veistis, tai, trumpai sakant, viena bakterija perskila, pasidalina į dvi ir iš vienos jau tokiu budu pasidaro dvi. Tos dvi pasidalindamos jau sudaro keturias ir taip toliaus be sustojimo. Taigi šitokiu veisimosi budu nesti nei tėvų, nei vaikų, o tik broliai arba seserys. Šitokį dauginimosi procesą turint omeny, galima tvirtinti, kad jos nė nemiršta musų supratimu nes vienai bakterijai pasidalinus į dvi jaunas, tai kas lieka mirti? Jos greitai subręsta, nes į valandą laiko nuo pasidalinimo vėl dalinasi arba veisiasi. Kartais dar net greičiau. Šitokiu sparčiu veisimosi per 24 valandas iš vienos bakterijos gali privisti net su viršum 10,000.-000, jei aplinkumos esti pilnai atitinkamos. Žinoma, tikrenybėje taip nesti, nes daug jų nugaišta dėl įvairių priežasčių. Visgi reikia atminti, kad jos dauginasi stebėtinu greitumu.

Kuomet čia paminėtu budu veistis aplinkumos nėra tinkamos, tai palaikyti savo gentį tulos jų randa kitokią priemonę. Butent, bakterijos kune pasidaro mažas branduolėlis, tarsi tai butų kiaušinėlis, sporu vadinamas, kuris pasižymi ypatingu gaivumu. Šisai sporas gali išlaikyti ilgą laiką aukštą karštį, net verdantį vandenį trumpam laikui. Nė didžiausias šaltis jo gyvybės nesunaikina; į ledą įšalęs net per eilę metų gali išlikti gyvas. Net didžiausia sausra ir neįveikia. Yra užrekorduota sporų išlikusių gyvų visiškai be vandens net su viršum 18 metų. Taigi matome, kad bakterijų sporas labai sunku išnaikinti, užtat ir pačias bakterijas beveik negalima pašalinti, nes prie tinkamų aplinkumų iš šių sporų stebėtinu greitumu prisiveisia daug naujų bakterijų.

(Bus daugiau)

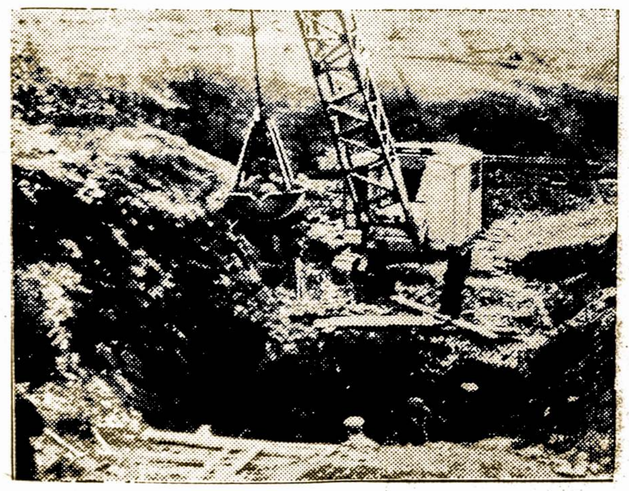

KAIP KOVOJO UŽ GYVYBES TOLI PO ŽEME

Kasdamas dieną ir naktį be perstojimo, šitas kibiras davė galimybės angliakasiams pasiekt 140 pėdų gilumo Magill kasykloje, Halifax apskrity, Naujoj Škotijoj, kur Velykų ryte, trys vyrai buvo užgriauti laike apžiurėjimo.

---

bėdos, tatai ukininkai gyvena izoliacijoj žinių gavimo atžvilgiu, lengva juos suklaidinti, mažai pas juos yra valstybingo samoningumo, pilietiško susipratimo ir gabumo suprasti politiką, jos tikslus.

Aš pasimatęs ir pasikalbėjęs su Lietuvos ukininkais įvairiomis jų problemomis, patyręs jųjų tautinį ir valstybinį sąmoningumą, politikoje orientaciją, nesistebėjau, kuomet jie man sakė, kad sunki jųjų ekonominė buklė yra priežastimi pablogėjusių Lietuvos santykių su Vokietija, kad Lietuva netekus vokiečių rinkos, susilaukė ekonominio krizio, ukininkai paskendo skolose, ir kol vokiečių siena bus uždaryta Lietuvos ukio gamybai, tol Lietuvoje nebus gerų laikų.

Gi ukininkai budami tokiame supratime, ne vienas pasako, kad kokia nauda mums iš Lietuvos nepriklausomybės! Juk matai ponas, — sako jie, — mes skurstam, bankrutinam. Tuli man aiškino, kad Lietuvos putimąsis ir nenusileidimas vokiečiams žalingas Lietuvai ir jos ukio pramonei. Ką-gi tas reiškia? Aišku, kad Lietuvos ukininkas šitaip svarstydamas, labai tankiai prieina išvados, kad butų jam geriau gyventi Vokietijai priklausomoj Lietuvoj negu savistovioj nepriklausomoj Lietuvoj. Čia gyvai pasireiškia paseka vokiečių politikos, palinkimas vokiškos politinės propagandos. Žinoma, taip galvojančių ukininkų mažai yra dabar, bet jei krizė ilgai tęstųsi, tai jųjų skaičius padaugėtų. Vokiečiai žino Lietuvos ukininkų nuomonę ir nusistatymą, delto jie rupinasi dar labiau įtikinti ukininkus, kad jųjų išganymas gludi Vokietijoj. Šie faktai labai palankųs vokiečių "Drang nach Osten" politikai ir tikslams.

Lietuva dabar yra tarpe kujo ir priekalo. Jai tenka visuose frontuose kovoti politiškai su išlaukiniu neprieteliu. **Lenkai turi savo imperializmo Lietuvoje tikslus, turi nemažai savo agentų propagandistų tarpe Lietuvoje gyvenančių lenkų, arba, sulenkėjusių lietuvių; turi Rusiją, — komunistai veikia savo keliu, gi vakarų kaimynai vokiečiai veikia savo keliu.** Kova su šiais išlaukiniais neprieteliais, tykojančiais ant lietuvių nepriklausomybės labai komplikuota, Lietuvos vyriausybei tenkai taktingai sekti ir veikti idant sutriuškinus tas svetimas įtakas ir pašalinus pavojų Lietuvos nepriklausomybei.

Nelaukim Laimėjimų. Nepasitikėkim Labai Vokiečiais

Aš esu tos nuomonės, kad dabartinės dėrybos vokiečių su lietuviais nežada daug laimėjimų Lietuvai. Vienok, santykiai su vokiečiais reikalingi ir galėtų buti abiems kaimyniškoms tautoms naudingi politiškai ir ekonomiškai. Bet dėja, iš praeities žinom, kad kiekvienas susiartinimas su vokiečiais buvo nepasekmingas, nes vokiečiai nebuvo nuoširdus ir neišlaikė savo pažadų ir sutarčių, todel tenka manyti, kad ir ateityje gali pasikartoti nenormališkumai ir nesutikimai. Mes žinom Vokietijos tikslus, pažįstam vokiečių politikos motyvus, šie faktai verčia mus, lietuvius, buti labai atsargiais, neteikia mums pagrindo jais pasitikėti.

Dabar lietuvių-vokiečių dėrybos eina Berlyne, gi tuom kartu vokiečių prieš Lietuvą keršto politiška propaganda vedama Vokietijoj ir užsieniuose. Štai "New York Times" iš 6 dienos balandžio paduoda žinias, kad Hamburge įvyko didelė prieš Lietuvą demonstracija, tenai Laivyno S-gos nariai atidarydami simbolišką namą, kuri pastatė tarptautinės propagandos tikslu prieš Lietuvą, pavadino "Memelio namu", laike tų apeigų, Prusijos imperialistiškos propagandos draugijos, naciai, Laivyno Sgos ir kitų organizacijų nariai su Hamburg visuomene šukavo, sakė karštas kalbas smerkdami Lietuvą, reikalaudami grąžinimo Klaipėdos Prusijai. Ką-gi tas reiškia? Ar-gi tai tik tokiais motyvais vokiečiai reiškia savo nuoširdumą lietuviams?

Skandinavijos spauda skelbia, kad Hitlerio užsienių politika kvepia imperializmu Pabaltijos kraštuose. Iš Kopenhagos ir Stockholmo spaudos pranešimų patyrėme, kad tenai labai daug kalbama apie vokiečių pavojų Lietuvai ir Danijai. Butent Vokietijos kardininkai rengdamiesi prie naujo karo, turi planus pirmiausia užimti Daniją ir Lietuvą, kurias jie laiko savo "maisto lentynomis" karo laiku. Šie liudni faktai rodo, kad vokiečiai nebuvo ir nebus lietuvių prieteliais, kuomet jie yra pasiryžę pavergti lietuvius. Akyvaizdoje visų nurodytų mano patyrimų Lietuvoje ir esamų žinių užsienio spaudoje, reikia manyti, kad dabartinės lietuvių-vokiečių dėrybos mažai Lietuvai gerovės žada.

Lietuviai Privalo Ieškot Kitų Rinkų

Bekovojant su nepalankiais vokiečiais, lietuvis privalo nepasitenkinti vien tiktai vokiška rinka. Lietuviai privalo ieškoti savo ukio gamybai naujų rinkų Europoje ir kitų kontinentų kraštuose. Tik turėdami kituose kraštuose rinkas savo gamybai, lietuviai bus mažiau priklausomi Vokietijai ekonominiu atžvilgiu, tuomet Lietuvos ukininkas nežiurės į Vokietiją kaipo į vienintelę savo ukio gamybai rinką, tuomet bus lengviau kovoti su vokiečių propaganda ir tik tuomet vokiečiai labiau skaitysis, santykiaus su lietuviais. Dabar vokiečiai mano, kad lietuviai neras kitur rinkų, kad be vokiškos rinkos jie skurs ir, kad Lietuvos ukininkų gerbuvis bus neįmanomas.

Kylanti Lietuvos ukio kultura, didėjanti ukio pramonė verčia Lietuvos vyriausybę, jos diplomatinius atstovus užsieniuose rimtai rupintis prekybos reikalais; Lietuvos eksportu į kitas šalis labai domėjasi ir Lietuvos ukininkai. Jei jie matytų galimybės, kad galima parduoti bekonus, sviestą, žąsis, gyvulius ir javus kitose pasaulio rinkose, jei jie galėtų apsieiti be vokiečių rinkos, kitaip galvotų. Ir vokiečiai neturėtų tada Lietuvos ukininkų visuomenėje tiek įtakos.

Dabar Lietuvoje labai susirupinta rinką ieškojimu užsieny, bet dėja, nors daug rupesties yra, visgi mažai pastangų parodyta. **Šita problema turėjo buti gyvai svarstoma Viso Pasaulio Lietuvių Kongrese įvykusiam Kaune,** bet dėja, tas kongresas buvo daugiau "politiškų šposų" ir pasibovijimų suvažiavusių iš viso pasaulio lietuvių. Pasibaibus Kongresui, dabar matome, kad nėra rimtų pastangų Ekonominės Pasaulio Lietuvių Sąjungos steigimui, o mes juk laukėmė tokių pastangų. Mes, Amerikos lietuviai, esam įsitikine, kad musų krašte rastusi rinka tuliems Lietuvos ukio gaminiams, vieni Amerikos lietuviai sudarytų nemažą rinką, bet dėja, šituo potencijališku perspektyvu mažai domisi Lietuva, arba, jos ekonomistai ir vyriausybė. Gi tuom kartu Lietuvos ukininkai kamuojasi ir laukia geresnių laikų nelyginant saulės ryto metų.

Mikas Tamašauskas

LAISVĖJANTI DAINA

Dainavau aš liudesį, ilgesį,
savo vargus ir nelaimes,
nenustojau juos ašarom vilgąs —
nes tik vargą mačiau kaime....
Bet jau pamačiau, kad tokia daina
laimėn kelio neparodys,
kad liudesyje neišauš diena, —
ne tam yra dainos žodis!
Dabar manoji daina bus kita,
kitaip dainuoti imsiu.
Vargų brolių lauktą laisvės rytą
dainomis apipinsiu.
Tad, skambėk. laisvėk manoji daina,
kaip plienas verda krutinėj!
Tegul su audrom kaimus apeina —
taip nyku visoj tėvynėj...

Mikas Tamašauskas

PAVASARĖJA

Jau saulė įspindo stogan įkypai
ir varvina lašus į kiemą.
Ta musų sunki dalužė sukrypus —
aplink dar tebeduksta žiema.
Pastogėse, kad ir nebėra žvakių;
žvirbliai kraige alasą kelia.
Surios ašaros nedžiusta iš akių
ir krutinėse kažkas želia.
Šimtas žvirblių pavasario neatneš
ir paukščiai kerpą dangų dingsta.
Tai ženklas, kad turim pakilti ir mes —
žengti į audras platų žingsnį.
Aiškiai girdis kai paukščiai neša gandą,
vasariai atųžia su daina.
Broliai vargui dalgius išsigalanda,
plačių dirvonų art išeina!

Arėjas Vitkauskas

ILGESYS

(Nayvųs žodžiai)

Sustojo laikas.
Jaučiuos, kaip vaikas.
Ašaroja skausmų išvagsta širdis,
Krutinėje prislėgta dejonė. [svajonė....
Plasda, kaip paukštis palaužtais sparnais,
Ir iš minčių pradingo ateitis....

Detroit, Mich. Palmer Park, 1934. VII. 5 d.

NAUJŲ KNYGŲ KATALOGAS

1—Iš Tamsios Praeities į Šviesią Ateitį. Pasakojimai iš žmonių kulturinės istorijos. Parašė M. Rubokinas. Su paveikslais, 220 pusl. 1.00

2—Naujųjų Amžių Istorija. Parašė V. Zakševskis. —
I Dalis—Ligi Didžiosios Prancuzų Revoliucijos. 173 pusl.
II Dalis—Nuo Didžiosios Prancuzų Revoliucijos ligi Pasaulinio karo galo. 220 pusl.
Vidurinių Amžių Istorija. 220 pusl. Visos trys knygos .. 2.00

3—Viduriniųjų Amžių Istorija. Su paveikslais ir žemėlapiais. Parašė Prof. B. Viperis. 179 pusl. 1.75

4—Lietuvos Istorija. Antra praplatinta laidu su penkiais žemėlapiais. Parašė A. Alekna. 235 pusl. 1.25

5—Senovės Istorija. Rytų, Graikijos, ir Romos istorijos. Paveiksluota. Parašė Ivanovas. 226 pusl. 1.25

6—Musų Istorijos Pradžiamokslis. Pradzia kulturos ir Lietuvos krašto Istorija. Gausiai paveiksluota. Su žemėlapiais. 162 pusl. .. .90

7—Musų Senovė. Žurnalas Lietuvos Istorijos Medžiagai rinkti. 575 pusl. ..... .50

8—Iš A. Mickevičiaus raštų. Mokykloms parinko M. Biržiška. 246 pusl. 1.00

9—Lietuvių Literaturos Istorija. Vadovėlis supažindinantis su lietuvių literatura ir žymesniųjų kurinių turiniais. Parašė Mira. 142 pusl. ..... .80

10—Dainavos Šalies Senų Žmonių Padavimai. Senovės lietuvių legendos. Papuošta daugeliu iliustracijų. Parašė Vincas Krevė. 152 pusl. 1.00

11—Raštas. Jo mokymo naujieji keliai. Vadovėlis padedantis kiekvienam išsidirbti gražų asmeninį raštą. Su 19 rankos rašto pavyzdžių. Parašė St. Brašiškis. 84 dideli puslapiai. 1.00

12—A. Vienuolio Raštai. Įdomųs pasiskaitymai — lengendos. 348 pusl. 1.50

13—Grapas Montekristas. Labai įdomus romanas šešiuose tomuose, parašytas A. Diumo. Su paveikslais. 1523 pusl. 5.00

14—Veikalai, Veikalėliai, ir Vertimai eilėmis. Parašė Jonas Jonila. Su audekliniais apdarais.
I pluoštas. 167 pusl. ..... .85
II pluoštas. 181 pusl. ..... .85
III pluoštas. 134 pusl. ..... .85

15—Vainikai. Naujesniosios poezijos antologija. Rinkinys eilių su poetų-autorių atvaizdais. Paruošė K. Binkis. 230 pusl. 1.50

16—Vaižganto Raštai. Vieno iš populiaringiausių lietuvių rašytojo kuriniai susidedanti iš septynių storų tomų. Visi 7 tomai 7.50

17—Quo Vadis. Istorinis romanas iš Romos Emperatoriaus Nero laikų. Parašė H. Sienkievič. 2.50

18—Žemaitės Raštai. Didelis rinkinys garsios rašytojos Žemaitės kurinių. Trys dideli tomai. 5.50

19—Žemaitės Raštai. Dviejose knygelėse.
I—Rudens Vakaras, Atžala, Motyna, Studentas. 46 pusl.
II—Sučiuptas Velnias Sutkai. 51 pusl. Abidvi knygelės ..... .75

20—A. P. Čechovo Raštai. Rinkinys įdomiausių io garsaus rusų rašytojams apysakų. 181 pusl. 1.00

21—Mergaitės Išėjusios į Moteris. Apysaka apie Amerikietes mergaites ir jų gyvenimo prietikius. Parašė L. Alcott. 210 pusl. 1.00

22—Jaunoji Lietuva Poėma parašyta Maironio-Mačiulio. Antra pataisyta laida. 131 pusl. ..... .80

23—V. Krevės Raštai. Rinkinys pasakų ir dainų, palinksminančių liuosas valandas. 246 pusl. 1.00

24—Ištrėmimo keliais. Pirmieji bandymai. Eilės. Parašė Pr. Budvytis Svyrunėlis. 153 pusl. ..... .50

25—Sakalėlis. Antrosios knygos pradžios mokyklai. Parašė Esmaitis. Paveiksluota. 148 pusl. ..... .65

26—Sakalėlis. Trečiosios knygos pradžios mokyklai. Paveiksluota, su daug skaitymų. 340 pusl. 1.00

27—Vaikų Darbymečiui. II dalis. Parašė J. Murka. 319 pusl. 1.25

28—Vaikų Darbymečiui. III Dalis, J. Murkos. Apima Beletristiką ir Gamtą. 407 pusl. 1.50

29—Vaikų Darbymečiui. J. Murkos. Krašto mokslas ir kiek geografijos. 280 pusl. 1.00

30—Lietuvių Tautos Istorija. Parašyta atsižvelgiant į istorijos bėgį kaipo į realių gyvenimo sąlygų rezultatl. Parašė St. Matulaitis. 260 pusl. 1.25

31—Eitika, Mokykloms vadovėlis. Parašė K. J. Skruodys. 130 pusl... 1.00

32—Aušros Sunus. 4 veiksmų drama. Parašė Čiurlionienė-Kymantaitė. 114 pusl. ..... .80

33—Sodžiaus Teatras. Patarimai Sodžiaus Vaidintojams. Parašė Brundalas. 100 pusl. ..... .80

34—Šis—Tas Vaikų Teatrui. 4 veikaliukai. 1—Bauba. 2—Išvadavo. 3—Eglaitė. 4—Duonos beieškant. Parašė A. Giedrius. 69 puslapių ..... .40

3—Giedojimų Mokykla. Vadovėlis chorų dirigentams vargonininkams, giedojimų mokytojams, ir mokiniams. Sustatė kun. Teodoras Brazys. 121 pusl. 1.00

36—Dainų Literaturos Vadovėlis. Naujai paruoštas Leidimas. Parašė M. Biržiška. 101 pusl. ..... .75

37—Muzikos Teorija. Vadovėlis išmokti pagrindiniams muzikos dėsniams. Parašė kun. Brazys. 55 pusl. 1.50

38—Organinė Chemija. Pamatinės žinios be kurių negalima tinkamai suprasti šios mokslo srities veikalų. Parašė V. Ruokis. 384 pusl. 3.00

39—Gamta ir jos Reiškiniai. Keturiose dalyse. Kiekvienam duoda tikrą gamtos supratimą. Par. J. Trojanovskis. Pradžios mokykloms
I dalis. Neorganinė dalis. 72 pusl. Paveiksluota.
II dalis. Augalai. 141 pus.
III dalis. Žmogus ir gyvuliai. 92 pusl.
IV dalis. Fizika. 72 pusl. Visos knygos 1.50

40—Gamtos Mokslo Vadovėlis. Trys Dalys. Skirta žemesnėms viduniu mokyklų klasems. Parašė J. Trojanovskis. Daug paveikslų.
I dalis. Oras, vauduo, žemė. 198 pusl.
II dalis. Augalas ir jo gyvenimas. 189 pusl.

41—Gamtos Pasakos. Labai įdomios apysakos apie gamtą. Parašė K. Evaldas.
I Tomas. 125 pusl. ..... .50

42—Augalų Fiziologija. Vadovėlis apie augalus ir jų sudėtį. Parašė M. Stankevičius. 134 pusl, iliustruota. ..... .50

43—Žemės Ukio Koperacija. Koperacijos darbuotojams vadovėlis. Parašė P. B-is. 170 pusl. 1.00

44—Maistas ir Valgių Gaminimas. Mokykloms ir Šeimininkėms vadovėlis. Pamokymai, kaip gaminti sveikus ir skanius valgius sveikiems, vaikams ir ligonims. Parašė Dr. J. Kvedaras, 204 pusl. 1.00
III dalis. Žmogus ir Gyvuliai. 192 pusl.
Visos knygos 3.00

45—Jaunasis Dailidė. Staliams visokių baldų išdirbimo vadovėlis. Virš 200 paveikslų. Paruošė L. Bubelis. 94 pusl. 1.00

46—Lietuvių Kalbos Sintaksė. Rygiškių Jono sintaksės turiniu naudodamasis parašė P. Klimas. 51 pusl. ..... .35

47—Lietuvių Kalbos Vadovėlis. III ir IV kalbos mokslo laipsniai. Parašė J. Murka. 289 pusl. ..... .75

48—Lietuvių Kalbos Vadovėlis. Pirmosioms vidurinių mokyklų klasėms. Rygiškių Jonas. 103 pusl. ..... .75

49—Lietuvių Rašybos Vadovėlis. Vadovėlis išmokti taisyklingai rašyti lietuvių kalbą. Parašė Liudas Gira. 78 pusl. ..... .50

50—Skaitymai Lietuvių Kalbos Pamokoms. Apysakėlės dainos, pasakos,del prasilavinimo lietuviškai skaityti. Sutaisė P. Klimas. 294 pusl. 1.25

51—Poezijos ir Prozos Teorija. Vadovėlis skirtas vidurinėms mokykloms bet naudingas ir savamoksliams. Parašė St. Češunas. 77 puslapių. ..... .50

52—Stilistika. Vadovėlis literaturos teorijai. Parašė M. Gustaitis. 250 puslapių. 2.00

53—Vargo Mokyklai. Burelio mokytojų rinkinys kalbos mokslo reikalui. 206 pusl. 1.25

54—Buhalterijos Vadovėlis. Elementinis kursas komercijos mokykloms. Parašė Jonas Ilgunas. 184 pusl. 1.00

55—Pradedamasis Higienos Kursas. Pamokina kiekvieną kaip sutaupyti savo sveikatą. Parašė Dr. S. Abramovas. 141 puslapių su 38 piešiniais. ..... .75

56—Pasakėlės — Rinkinys apysakėlių tinkamų vaikams. Paveiksluota. Parašė Pr. Mašiotas. 56 puslapių. ..... .35

57—Duonelaičio Raštai. Dviejose dalyse. Parinko ir Paaiškino M. Biržiška.
I dalis. Raštai. 88 puslapių.
II dalis. Gyvenimas ir raštai. 117 pusl.
Abidvi knygos 1.00

58—Vinco Kudirkos Raštai. Biografija satyros, ir eilės. Su paveikslais. Surinko ir prirengė Juozas Gabrys. 233 pusl. 1.00

59—Prano Vaičaičio Raštai. Biografija ir rinkinys eilių. 197 pusl. ..

60—Ks. Vanagėlio Raštai su autoriaus portretu ir trumpa jo biografija. 186 pusl. ..... .90

Kas iš čia suminėtų knygų pasirinks iki $5.00, tas gaus 25 nuošimčius nuolaidos. Mažiau imant, parsiduoda čia pažymėta kaina. Knygų persiuntimo lėšas padengsim mes patys. Pinigus siuskite doleriais, money orderiais arba čekiais. Adresuokite sekančiai:

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 Vernon Street — Worcester, Mass.

Kas Dedasi Lietuvoje

Naujas Lenkų Smurtas Prieš Vilniaus Krašto Lietuvius. Vėl Tremiami Lietuviai Veikėjai ir Uždarinėjamos Lietuviškos Draugijos

Prieš kurį laiką rašėme apie gausias lenkų suruoštas demonstracijas prieš nepriklausomą Lietuvą Vilniaus krašte ir kai kuriuose Lenkijos miestuose. Tada nurodėme, kad po šių demonstracijų Vilniaus lietuvius gali ištikti nauja skaudi persekiojimų banga. Dabar jau paaiškėjo, kad anie musų spėjimai turėjo rimto pagrindo, nes jau ankščiau lenkai ruošdami demonstracijas turėdavo tikslo paskui persekioti Vilniaus krašto lietuvius.

Kovo pabaigoje nepr. Lietuvą pasiekė liudnos žinios, kad Vilniaus lenkų įsakymu, iš okupuotosios Lietuvos ištremiami du žymųs Vilniaus krašto lietuviai: Kun. N. Raštutis ir mok. M. Untulis. Jiems abiems lenkų valdžios buvo įsakyta dabartinės Lenkijos valstybės ribas apleisti per tris dienas.

Pranešdama apie šiuos ištremimus, Vilniaus lietuvių spauda pažymi, kad kun. N. Raštutis buvo tik kulturinių lietuvių organizacijų darbuotojas, o M. Untulis dirba grynai tik mokslo darbą ir abu su politika nieko bendro neturėjo.

Taip pat pranešama, kad Vilniaus — Trakų apskritis storastos įsakymu, uždarytos lietuviškos "Ryto" švietimo draugijos skaityklos Bargužiuose, Komarunuose ir Tiltuose. Švenčionių storasta sulaikė Švenčionėlių, Kučių, Mielagėnų, Jankaužiznos, Varakalių, Grybų, Pliauškių, Dotinėnų ir Miežonėlių ir Juodiškės lietuvių šv. Kazimiero skyrių draugijos veikimą. Reikia manyti, kad šiuos lietuviškos draugijos skyrius, kaip visados taip ir dabar lenkų valdžia visai uždarys.

Dėl visų šitų įvykių kovo mėnesio pabaigoje Varšuvoje lankėsi tautinio Vilniaus lietuvių komiteto pirmininkas Konstantinas Stasys ir viece-pirmininkas kunigas K. Čibiras: Jiedu Lenkijos ministerių kabinetui ir vidaus reikalų ministeriui įteikė Vilniaus krašto lietuvių padėtį nušviečiantį laišką. Šis laiškas dar įteiktas Lenkijos švietimo ministerijai ir kai kuriems atsakingiems lenkų valstybės asmenims. Tačiau į visa tai ligi šio laiko tautinis Vilniaus lietuvių komitetas jokio atsakymo dar negavo.

Šitie paskutinieji Vilniaus lenkų valdžios pasielgimai su Okupuotosios Lietuvos veikėjais ir lietuviškomis draugijomis bei kulturos įstaigomis Vilniaus lietuvių tarpe kelia didelio susirupinimo. Ir suprantama, nes lenkų valdžia eina prie visiško Vilniaus krašto lietuvybės naikinimo. Tsb.

Didžiulė Lietuvos Pieno Ukio Pažanga. Pernai Perdirbta 315 Milijonų Kilogramų Pieno

Lietuvoje pieno ukiu imta rimčiau susirupinti jau prieš 10 metų. Per šį laikotarpį pieno ukyje padaryta labai didelė pažanga. Šiuo metu pieno ukis yra labai stambi Lietuvos ukio šaka, kuria sau verčiasi keliasdešimts tukstančių ukininkų. Visam šiam ukiui vadovauja pieno perdirbimo bendrovių sąjunga, plačia žinoma "Pieno Centro" vardu.

1935 metais visos Lietuvos pieno perdirbimo bendrovės perdirbo daugiau, kaip 315 milijonų kilogramų pieno, surinko per 34 milijonus kiaušinių, gamino sviestą, surius ir kitus pieno gaminius. Šiuo metu visų Lietuvos pieno perdirbimo bendrovių turtas siekia 14 milijonų litų.

Praeitais metais Lietuva į užsienį išvežė virš 12 milijonų kilogramų sviesto ir apie 27 milijonus štukų kiaušinių. Šitie pieno ukio gaminiai buvo išvežti į Angliją, Artimuosius Rytus, Ameriką, Belgiją, Čekoslovakiją ir kitas valstybes. Pasaulinėse rinkose Lietuvos pieno gamíniai yra plačiai žinomi ir turi gerą vardą. Už juos 1935 metais Lietuva užsieniuose gavo apie 26 milijonus litų. Taigi, dabar Lietuva jau turi didelę pieninkystės pramonę, kurioje dirba keli tukstančiai darbininkų, veikia per 200 pieninių ir virš 1000 grietinės nugriebimo punktų, kur suimamas pienas iš 80.000 ukininkų.

Atskiri Lietuvos ukininkai yra pasiekę aukšto pieno ukio išvystymo. Yra ukininkų, kurie turėdami ir nedaug žemės, per metus nuo hektaro naudojamos žemės pristato apie 80 kilogramų riebalų. Vadinasi, viena pieno ukiu besiverčiančio ukininko karvė per metus duoda daugiau 3.000 kilogramų pieno.

Norėdamas ukininkus skatinti dar daugiau verstis pieno ukiu "Pienocentras" jiems skiria tam tikras pinigines premijas, skelbia pieno gamybos konkursus ir t. t. Pernai Lietuvos ukininkams "Pienocentras" išdalino 400 geros veislės bulių, o šiemet jų bus išdalinta dar apie 500. Artimiausiais ateitiės uždaviniais pienocentras laiko: padidinti karvių produktingumą, išlyginti pieno gamybą atskirais metų laikotarpiais, pagerinti tvartus, padidinti ir išplėsti pieno produktų gamybą, gaminant jų daugiau ir visokių rušių, praplėsti išvežimą į užsienį, surandant naujų rinkų Lietuvos pieno gaminiams, skatinti Lietuvos gyventojus daugiau vartoti pienogaminių ir t. t. Tai yra nemaži uždaviniai, kurie reikia manyti, netolimoje ateityje bus jau pilnai įgyvendinti. Žodžiu, per paskutinius 10 metų Lietuvos pieno ukyje buvo padaryta labai didelė pažanga, kokios dar nepajėgė padaryti kiti Lietuvos kaimynai. Tsb.

GABUS RAITELIS

Vaizdas iš medžiavimo, Basingstoke, Hampshire, Anglijoje. Keleta sekundų po nutraukimo šios fotografijos raitelis su savo arkliu buvo nujojęs jau toli.

Lietuvoje Laukiama Sovietų Rusijos Ukio Atstovų

Paskutiniuoju metu tarp Lietuvos ir Sovietų Rusijos eina gyva ukiška prekyba ir stiprėja abiejų valstybių ukiški santykiai. Jiems dar labiau išplėsti bei sustiprinti pernai Sovietų Rusijoje lankėsi Lietuvos ukio atstovai, su tuometiniu Žemės ukio ministeriu J. Aleksa ir finansų vice-ministeru J. Indrišiunu priešakyje. Šio apsilankymo metu buvo sudarytas abiejų valstybių ukiškas susitarimas, kuris atidarė plačias duris abiejų valstybių ukio gaminių prekybai.

Dabar Kaune laukiama atvykstančių Sovietų Rusijos ukio atstovų. Jų apsilankymo proga, pernai sudarytas Lietuvos ir Sovietų Rusijos ukiškasis susitarimas butų gal dar daugiau praplėstas. Be to, Lietuvoje Sovietų Rusijos atstovai gautų progos arčiau susipažinti su Lietuvos žemės ukiu, gamyba ir ukiškomis organizacijomis. Tsb.

Jau 15 Metų Kai Palanga Prijungta Prie Nepriklausomos Lietuvos

Kovo 31 dieną suėjo lygiai 15 metų, kai Baltijos pajuris nuo Šventosios upės žiočių ligi Klaipėdos krašto sienos, (kuris tada buvo dar prancuzų valdomas) buvo prijungtas prie nepriklausomosios Lietuvos žemių, nedaloma valstybės kuno dalis. Šiandien Palangos, kaip garsaus Baltijos pajurio kurorto, vardas yra plačiai žinomas ir už Lietuvos ribų. Tačiau senovėje Palangai buvo skirtas kitas vaidmuo. Dėl to, jos 15 metų prie Lietuvos prijungimo proga, žvilgterėsime į Palangos miestelio praeitį.

Sakoma, kad senovėje Palanga buvusi kitoje vietoje, arčiau Šventosios upės žiočių. Senoji Palanga turėjusi uostą, kurį lankę danų, švedų, suomių ir kitų aplink Baltijos jurą gyvenančių tautų laivai. Senoje Palangoje buvusi lietuvių pilis ir šventovė, iš kurios žemaičių krašto valdovas Gedimino sunus Kęstutis tariamai pagrobęs savo žmoną Vytauto Didžiojo motiną Birutę.

Prusijos ir Livonijos vokiečių ordinams stengiantis susijungti Baltijos juros pakraščiai, Palanga, kurį laiką buvo jų valdoma. Veltui bandė žemaičiai nusikratyti kryžiuočių jungo. Ligi 1420 metais įvykusios Melno taikos jiems tai nepavyko, nors 1409 metais jie ties Palanga kryžiuočius ir buvo smarkiai sumušę. Po Melno taikos kryžiuočiai jau nebebandė savintis Palangos ir to kraštelio pajurio, kurį Lietuvos valstybei atkovojo Žalgirio ir Melno mušių laimėtojas Vytautas Didysis. Tada Palangoje prasidėjo ramus gyvenimas. Jos uostą vėl pradėjo lankyti daugybė įvairių laivų. 1685 metais Palangoje įsisteigė net anglų prekybos bendrovė. Tuo metu, vokiečiams savo rankose laikant Nemuno žemupius (klaipėdos kraštą), Lietuva per Palangą susisiekė su plačiuoju pasauliu.

Toks vaidmuo Palangai teko ligi aštonioliktojo amžiaus pradžios, kada švedų karalius Karolis XII, Rygos pirklių prašomas, sako, liepos smiltimis užpilti Palangos uostą arba uosto angoje paskandinti kelis laivus, kurie ir užvertę kelią į Šventosios uostą. Ir žuvus Šventosios uostui, Palanga neišnyko. Jos gyventojai persikėlė arčiau Palangos dvaro, jau 1569 metais buvusio karališkosios "ekonomijos" centru, vėliau tapusiu seniunija.

1771 metais Palangos dvaras ir seniunija atiteko vokiečių didikui Mirbachui. Po keturių metų Palanga atiteko anais laikais garsiam Vilniaus vyskupui Masalskiui. Iš Masalskių giminės Palanga parėjo grafui Patockiui, o iš pastorojo atiteko generolui Ksaverui Nesiolkovskiui. 1824 m. Palangos dvarą įsigijo grafas Mykolas Tiškevičius, kuris ten įrengė pajurio kurortą.

Nuo aštuonioliktojo ligi devynioliktojo amžiaus pradžios Palanga yra buvusi apskrities centru. 1819 metais rusų valdžia panaikino Palangos apskritį, o 1842 metais, steigdama Kauno guberniją, ir vykdydama vokiečių reikalavimus, Palangą atplėšė nuo Lietuvos ir priskyrė prie Kuršo.

Remdamosi tuo priskirimu, Didžiojo karo metu vokiečių okupacinė valdžia Palanga paliko Kuršo ribose. Taip pat, besikuriant nepriklausomai Lietuvai, kurį laiką Palanga buvo latvių valdoma, kaip prieš karimo Kuršo dalis. Tik 1920 metais buvo susirupinta Lietuvai grąžinti lietuviškąjį pajurį, drauge su Palanga. Buvo pradėtos derybos su Latvija, kurios pasibaigė iškilmingu Palangos grąžinimu Lietuvai. Lietuva vėl atgaivino Palangai senąjį vaidmenį, paversdama ją geriausiu Baltijos pajurio kurortu. Tsb.

Lietuvoje Draugijos Jau Persitvarko

Kaip žinoma, Lietuvoje neseniai buvo paskelbtas naujas draugijų įstatymas, pagal kurį visos dabar veikiančios organizacijos ligi balandžio 1 d. turi persitvarkyti. Tuo tikslu kovo pradžioje vidaus reikalų ministerijoje buvo įsteigtas draugijų draugijų registras. Dabar visos Lietuvos organizacijos šaukia tam tikrus susirinkimus, kuriuose pertvarkomi, pagal įstatymo reikalavimus, draugijų įstatai. Atitinkamai persitvarkiusios draugijos vidaus reikalų ministerijoje jau perregistruojamos ir jos gali toliau veikti.

Kaip Eina Tautosakos Rinkimo Darbai Lietuvoje

Paskutiniaisiais metais tautosakos (liaudies dainų, patarlių, priežodžių, mislių, pasakų ir t. t.) rinkimo darbai žymiai pastumėti pirmyn. Šių metų pradžioje jau buvo surinkta 176.564 įvairios tautosakos vienetai. Tautosakai rinkti ir jai tvarkyti Kaune yra įsteigtas taip vadinamas tautosakos archyvas. Jo darbe padeda 62 nuolatiniai tautosakos rinkėjai visoje Lietuvoje. Dauguma rinkėjų yra mokytojai. Jie į šį didelį kulturos darbą yra įtraukę ir savo mokinius. Manoma, kad darbui taip sparčiai einant, po kelių metų jau bus surinkta visa Lietuvos tautosaka.

Sustiprins Kovą su Džiova

Dar gija kovai su tuberkuliuozu pradėjo vesti derybas su Kauno miesto savivaldybe, kad Kaune butų pasamdyta apie 70 gailestingųjų seserų ir felčerių, kurie lankytų sergančiuosius džiova ir juos slaugytų. Tam sumanymui įvykdyti reikėtų apie 35.000 litų per metus.

Draugija kovai su tuberkuliuozu šį sumanymą nori įvykdyti dėl to, kad dabar Kaune esą apie porą tukstančių džiova sergančiųjų. Visus sergančius džiova nėra galimumo ligoninėse gydyti. Džiovininkai budami be priežiuros, sveikųjų tarpe ne tik negali tinkamai gydytis, bet dar užkrečia sveikuosius.

Šiemet Visoje Lietuvoje Sodinamas "Baltijos Vienybės" Medis

Kiekvienų metų pavasarį Lietuvoje sodinami medžiai. Juos sodina mokyklos, jaunimo organizacijos ir pavieniai asmenys. Tie medeliai dažnai turi ir savo vardus, surištus su kokiu nors svarbiu ir stambiu tų metų įvykiu. Pavyzdžiui, 1923 metais buvo sodinamas Vilniaus medis, nes tais metais sueijo 600 metų nuo Vilniaus miesto įsteigimo. 1934 metais buvo sodinami Prezidento Antano Smetonos medeliai, nes tais metais sueijo 60 metų amžiaus. Šiemet visoje Lietuvoje bus sodinama "Baltijos Vienybės" medžiai. Drauge jie bus sodinami ir Latvijoje bei Estijoje. "Baltijos Vienybės" medžiai sodinami dėl to, kad norima Lietuvos, Latvijos ir Estijos gyventojams bei į šias valstybes besilankantiems užsieniečiams pabrėžti šių trijų Baltijos valstybių vieningumą ir norą, tą vienybę dar daugiau įgyvendinti visose gyvenimo srityse. Tuo budu, šiemet Lietuva, Latvija ir Estija pasipuoš bendrais "Baltijos Vienybės" medžiais.

Šiemet Lietuvoje Bus Pastatytos Penkios Naujos Ligoninės

Rupinantis gyventojų sveikatingumu, Lietuvoje steigiami įvairūs gydymo punktai, ambulatorijos, klinikos ir kitos, gydymo įstaigos. Drauge statomos ir naujos, švariai, patogiai įrengtos ligoninės, kurių visam kraštui dar reikia gana daug. Ligšiol per paskutiniuosius penkerius metus naujos ligoninės buvo pastatytos Panevėžyje, Tauragėje, Rokiškyje, Telšiuose ir Šakiuose.

Tačiau šiemet numatoma pastatyti dar penkias didelias ligonines. Jos bus statomos Kaune, Alytuje, Kedainiuose, Mažeikiuose ir Zarasuose. Kiek vėliau, ligoninės bus pastatytos ir kituose apskričių miestuose, o paskui jos bus statomos ir didesniuose miesteliuose. Visų šių ligoninių pastatymas ir įrengimas kaštuoja stambias pinigų sumas. Ligonines stato miesto ir apskričių savivaldybės, dalį lėšų gaudamos iš valstybės iždo.

KARAS!

20-to Amžiaus Karas ant Žemės, Jurose ir Ore

Durtuvų grumtynės, nuodingi gazai, lėktuvų pašovimas, artilerijos griausmai, žmonių susprogdinimas ir kitos karo baisybės vaizdžiai aprašyta W. T. SCANLON'O parašytoje ir 1-ja premija Amerikoje apdovanotoje karo apysakoje

"DIEVE, PASIGAILĖK MUSŲ!"

(God, have mercy on us!)

400 pusl. Gražus, tvirti apdarai.

"Nedaugelis likusių knygų su gerais apdarais nupiginta ir parduodama po 1.00 (su persiuntimu)".

Pinigines perlaidas (money order) siųskit:

Amerikos Lietuvis

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

Parinktini Veikalai Lietuviškam Teatrui

1)—ATGAILA—
Trijų aktų tragedija. Parašė Jonas Steponaitis. Lošime dalyvauja 6 vyrai ir 3 moterys. Pusl. 36. Kaina 25c.

2)—Atsiliepė Širdelė—
Vieno veiksmo dramatiškas vaizdelis. Lošia 4 vyrai ir 2 moterys, ir

Grybų Mišinys—
Vaikų teatrui. Lošia maži berniukai ir mergaitės. Abu veikalukai vienoj knygelėj. Pusl. 32 Kaina 25c.

3)—Bijunėlis—Komedija—
ir drama 4-se veiksmuose 6-se atidengimuose su dainomis. Parašė žymus dramaturgas V. Nagurnoskis. Lošime dalyvauja 15 ypatų. Kaina 50 centų.

4)—DĖDĖ APSIRIKO—
Vieno veiksmo komedija. Parašė Juozas Naruševičius. Lošime dalyvauja 4 vyrai ir 3 moterys. Pusl. 27. Kaina 20c.

5)—DOROS SARGAS—
3-jų aktų drama, veikalas iš baudžiavos laikų. Lošime dalyvauja 6 vyrai ir 4 moterys. Pusl. 90. Kaina 50c.

6)—Jonas Burbulas—
Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 3 moterys ir vyras. Pusl. 31. Kaina 25c.

7)—Pirmą ir Paskutinį Kartą—
Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 2 vyrai ir viena moteris. Pusl. 26. Kaina 20c.

8)—Po Apgarsinimui—
Vieno veiksmo komedija. Lošime dalyvauja 4 vyrai ir 3 moterys. Pusl. 28. Kaina 30c.

9)—Sušaldyta Dėdienė—
Vieno akto farsas — komedija. Ši komedija pilna juokų ir gyvumo. Lošime dalyvauja 6 ypatos. Kaina 30c.

10)—VAIKU TEATRUI—
Keturios Metų Dalys, Raudona Kepuraitė ir Pasakų Karalaitė. Abu veikalukai vienoj knygelėj. 15 pusl. Kaina 15c.

11)—Kalėdų Eglaitė—
Fantastinis vieno veiksmo vaizdelis. Lošime dalyvauja 6 ypatos—berniukai ir mergaitės. 19 pusl. Kaina 10c.

12)—Vaikai ir Burtininkė—
Dviejų veiksmo komedeja. Lošime dalyvauja 8 ypatos—vaikai ir mergaitės. 18 pusl. Kaina 10c.

13)—Kalėdų Išvakarėse—
Vieno veiksmo scenos vaizdelis. Lošime dalyvalja 6 ypatos—2 vyrai ir 4 moterys. Pusl. 22 Kaina 10c.

14)—Iš Didelio Rašto Išėjo iš Krašto—
Vieno veiksmo vodevilius. Lošime dalyvauja 5 ypatos—3 vyrai ir 2 moterys. Pusl. 16. Kaina 15c.

15)—Vaikai ir Burtininke—
Dviejų veiksmų komedijėlė. Lošime dalyvauja 8 ypatos, 5 mergaitės ir 3 vaikai. 18 pusl. Kaina 10c.

16)—Tiktai Kaime Musų Laimė —
Vieno veiksmo vaizdelis. Lošime dalyvauja 6 ypatos ir burelis mažų vaikučių. 19 pusl. Kaina 10c.

17)—Išmintingasis Senelis ir Geroji Onutė —
Pasaka — Komedija. Lošime dalyvauja 4 asmenys, du vyrai ir dvi moterys. 22 pusl. Kaina 10c.

Iš čia sužymėtų veikalų-veikalukų, yra jie visi parinktinai pritaikyti Lietuviško teatro scenai. Jų pažymėtos Kainos sudaro $3.65, bet imant visus ant sykio, pasiųsim už $2. Adresuokite šitaip:

Amerikos Lietuvis
14 Vernon St. Worcester, Mass.

BIRUTĖS SALDAINIAI ŠVENTĖMS

BIRUTĖS SALDAINIAI

Ką tik atsiųsti iš Lietuvos Pavasario šventėms. Lietuvoj gaminti iš skanių vaisių ir saldumynų ir yra tinkama dovana visiems.

Šių saldainių dėžutė susideda iš keliolikos aukštos rušies saldumynų, kurie parsiduoda už 75c svaras, gi už $1. su persiuntimo lėšomis.

Prisiųsk mums $1. mes tamstai užtai prisiųsime dežutę tų vaisinių, ką-tik iš Lietuvos atgabentų saldainių.

Palaikykime Lietuvos pramonę. Naudokime iš jos įgabentus produktus — lietuviškus saldainius. Su užsakymais kreipkitės šiuo adresu:

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

ANTANAS SMETONA, LIETUVOS PREZIDENTAS

LIETUVIŲ TAUTA IR JOS PASKIRTIS

Lietuvos Valstybės Prezidentas Antanas Smetona kovo 24-tą dieną valstybės teatre ideologinių paskaitų pradžios proga pasakė tokią kalbą:

I-AS—TAUTŲ APSISPRENDIMO DĖSNIAI

Didžioji prancuzų revoliucija, paskelbusi žmogaus teisių dėsnius, skelbė ir tautų laisvę. Jos vardu ir Napoleonas sėkmingai kariavo, kurė naujas valstybes, braižė naują Europos žemėlapį. Paskum jis buvo karalių talkos įveiktas, tačiau jo žygiais paskleista tautiškos laisvės mintis paliko neišdildomų pėdsakų. Poetai ir šiaip jau šviesuomenė žavėjosi jos kilnumu, o politikai ją, kaip naują gerybę, naudojo savo uždaviniams. Devynioliktasis amžius tai pavergtųjų tautų sąjūdžio amžius. Bodėdamos svetimu jungu ir norėdamos pačios save valdyti, jos ieškojo progos išsivaduoti. Tačiau vienos sąmonės ir noro tautai tapti laisvai neužtenka: reikia dar patogios aplinkumos ir, kartais,kitų paramos. Taip va graikams padėjo atsipalaidoti iš turkų valdžios anglai, kai norėjo įsitvirtinti Viduržemio juroje; bulgarus užstojo rusai, siekdami savo įtakos Balkanuose. O priešingai pavyzdys tai Lenkijos ir Lietuvos sukilimai, nepavykę ne tik del to, kad buvo poniški ir kad stigo vieingos tautiškos sąmonės, bet ir del to, kad stipriesiems kaimynams nepatiko.

Dar daugiau, nekaip Napoleono žygiai, išjudino tautas didysis karas, sukrėtęs ne tik Europą, bet ir visą žemės rutulį. Pasibaigęs Versalio Sandora, jis davė progos Prezidentui Vilsonui iškelti ir suformuluoti tautų apsisprendimo teisę. Jos laikantis Austrovengrija suskilo, iš milžino Rusijos buvo atplėštas vakarų pakraštys; Vokia apkarpyta iš vakarų ir iš rytų. Visame tame plote išsiskėtė buvusios valstybės ir susikurė naujų. Taip buvo sudarytas naujas Europos žemėlapis. Bet ar jis liks toks ilgam?..

Versalio Sandora paskelbė teisę tautoms apsispręsti, bet nenustatė ir negalėjo nustatyti sąvokos, kas yra tauta. Mokslas ir politika sutinka, kad tautybės pažymių yra vidinių ir viršinių, bet kaip jie apčiuopti, vertinti ir tvarkyti gyvenime, tai vienur sutaria, kitur nesutaria. **Visų svarbiausia yra betgi vidinis tautos pažymys, — jos sąmonė, jos pasisakymas, jog nori ir daro, kad butų laisva.** Bet ar toji sąmonė lengvai duodasi spėjama? Ar ji visuomet ir visur to paties turinio? Istorija rodo, kad jos turinys yra nepastovus daiktas, destis kada ir destis kur ji pasireiškia. Senovėje romėnas galėjo buti kiekvienas romėnų imperijos pilietis, kad ir toliausios provincijos, vis tiek kurios kilmės, kurios kalbos ar tikybos butų buvęs. Tai civis romanus ir daugiau nieko! Viduramžyje Popiežiaus imperijoje tautos virto katalikais, o reformacijos metu, suskilus Vakarų Europai, katalikais ir protestantais, atsiranda sąmoningų tautinių valstybių, kur greta lotynų kalbos ima reikštis gimtoji minios kalba su savo literatura. Tauta, vadinasi, ima savingai jausti, savingai galvoti ir savo gimtąja kalba kalbėti. Istoriškai imant, kitėjo tautos sąmonė ir Lietuvoje. Kovon su ordinu ją telkė pagoniškas patriotizmas, pasireiškęs savu tikėjimu ir sava kalba. O kaip praplito Didžioji Lietuvos Kunigaikštija ir kai prasiskynė Lietuvon kelią krikščionija, tai senąjį pagoniškąjį patriotizmą pakeitė valstybiškas patriotizmas, siejęs draugėn įvairias kiltis įvairių kalbų ir įvairių tikybų. Valstybiškas jis paliko ligi aštuonioliktojo amžiaus pabaigos, kol pagaliau pateko Lietuva Rusijos valdžion,nespėjęs virsti tautišku patriotizmu. Be to, reikia atsiminti, kad tuomet tik bajorai ir laisvieji žmonės buvo tautos nariai, o liaudis, vadinasi, didžioji dalis tautos, kaip mes ją dabar suprantame, buvo beteisis priedas ir del to negalėjo sudaryti vieningos tautinės sąmonės su viešpatavusiais luomais. Ir tai dar tenka pažymėti, kad liaudis skyrėsi nuo jų, pasidavusių rusų ar lenkų įtakai, savo vartojama kalba. Veltui šaukė K. Daukša bajorus grįžti prie lietuvių kalbos! Štai kodel Lietuva negalėjo pasireikšti, kaip kitos tautos kad reiškėsi tautiškai valstybiška sąvoka. Tik po trijų šimtmečių iš liaudies atžėlė naujos lyties tauta. Šitokią tautinės sąmonės buitį užspėjo didysis karas ne tik Lietuvoje, bet ir daugelyje kitų Europos kraštų.

Tokių, kaip lietuviai, dar nevisai atsipeikėjusių tautų didysis karas užspėjo Europoje visą eilę. Tatai žinodami, Versalio Sandoros lėmėjai domėjosi jų pažymiais: kilme, kalba, etnografija, sąmone, bet ir viršiniais jų pažymiais: kilme, kalba ,etnografija, istorija, geografiniais ir ukiniais savumais. Žinoma, ne be to, kad jie, leisdami kurtis naujoms valstybėms ar taisydami buvusių valstybių ribas, žiurėjo savo krašto politikos reikalų ir naujųjų kurinių pajėgumo. Del to vienur buvo iš anksto galutinai nustatyta, kam ir kurie plotai turi tekti, kitur numatyta gyventojų valios atsiklausti, kitur, pagaliau, buvo pavesta tarptautiniam teismui spręsti, kaip va Alando salų byloje, į kur kuris kraštas priskirti.

Galutinai tačiau pačios tautos sprendė savo likimą su ginklu rankoje. Kurios kiek įveikė aprėpti ir išlaikyt, tos tiek ir gavo. Kas stipresnis, tas geresnis! **Kitaip ir negalėjo buti, kadangi pajėgumas ginti savo teisę buvo tikriausias tautos brendimo įrodymas. Gyva esu ir savo gyvybę branginu!** Reikė skubiai veikti, o ne balsuoti ir tartis, kai dar nebuvo nei valstybės ploto ribų, nei gaios klaustis visuomenės, dar nežinia kurios, ar ji nori buti laisva. Eita iš neginčijamo prado, kad laisvė kiekvienam miela. **Nei Lietuvos Taryba Vilniuje, nei Lietuvių Seimas Petrapilyje nebuvo tautos įgalioti ką veikti jos vardu, ir vis delto veikė ir lėmė Lietuvos likimą.. Taip nedemokratiškai buvo daromi demokratiški žygiai..** Nekitaip sprendė savo teisę ir kitos tautos, pasiskelbusios nepriklausomomis. Tokiuo budu tautų laisvė reiškėsi visur oligarkiškai, visur oligarkija yra paruošusi tautoms demokratiškus pagrindus. Vadinasi, demokratiškas nesusipratimas buvo musų St. Seimo antrą kartą skelbti nepriklausomą Lietuvą Kaune, jau pirma paskelbtą Valstybės Tarybos Vilniuje. **Argi galima buvo dar abejoti, kad tauta, susitelkusi apie savo vadovybę, tegu ir nedemokratiškai rinktą, ir visu kuo galėdama rėmusi ją Lietuvos nepriklausomybės kovose, nepanorėtų likti laisva?...**

Ir vis delto ne visoms tautoms pavyko Prezidento Vilsono dėniu tapti nepriklausomomis. Kodėl? Vienoms stigo vieningos sąmonės, kitos neįgalėjo atsispirti priešingoms pajėgoms. Antra vertus, ne visur tautos visuma nori sudaryt vienalytę tautišką valstybę. Esti taip, kad tautos dalis, del šiokių ar tokių priežasčių, sukuria atskirą valstybę, arba su kitomis tautomis susideda federacijos ryšiais, arba, pagaliau, kad ir nori sutapti su savo tautos kamienu, bet pakelyje sutinka neįvikiamų kliuvinių. Vadinasi, nevisuomet ir nevisur įmanomas ar geidžiamas griežtas tautos

Galley 2 — Lietuvių Tauta ir jos Paskirtis

apsisprendimas tąja prasme, kad viena valstybė apimtų visą tautą. Štai Belgiją sudaro valonai ir flamandai (vieni artimi prancuzams, antri — olandams), ir, nors dažnai barasi ir ginčiojasi, vis delto lig šiol nėra parodę noro ardyti bendrąją valstybę ir priskirti vieni į Prancuziją, antri į Olandiją. Klasiškas pavyzdys Šveicarija sutelkta iš vokiečių, prancuzų ir italų, pasiskirsčiusių mažomis valstybėlėmis, vadinamomis kantonais. Jie taip gerai sugyvena, kad nenori šlietis nei į Vokią, nei į Prancuziją, nei į Italiją, nors tų kraštų tautoms jie, kas sau, jaučia didelės simpatijos, ir su jomis palaiko kulturos ryšius. Amerikos Jungtines Valstybes yra įkurę anglai emigrantai; kai pasijuto stipresni, atsiskyrė nuo savo metropolijos Anglijos. Dabar tenai auga, anglų padermės vadovaujama, nauja tauta, daroma iš viso pasaulio atėjunų. Tą pat galima pasakyti ir apie Pietų Amerikos valstybes. Ispanai ir portugalai kurė kolonijas, ir kaip šios sustiprėjo, tai atsikratė savo auklėtojų. Kitur, kaip va Vidurinėje Europoje, bent kelių naujakurių valstybių komponentai, budami skirtingos tautos, norėtų prisidėti į jų tautiečių valstybes. Bet tai jiems kliudo bendroji Europos situacija.

Šiaip ar taip, tautų apsisprendimo teisė ne vien tautinės valios rėmėsi, kai teko jai susidurti su nenugalimais istorijos išbrėžtais veiksniais. Lyginant valtybių sienas, reikdavo kartais neatsiklausus gyventojų skirti juos ten, kur nenorėjo. Todel vienur svetima tautybė paliko įsiterpusi sala valstybės viduryje kitur ji, budama gausinga, per visą plotą mišriai pasklidusi su pagrindinės tautos gyventojais. Kad tie svetimieji elementai galėtų augti savo kultura, Versalio Sandora įvedė T. Sąjungos statutan tautinių mažumų teisės garantiją. Tik gaila, kad didžiosios valstybės sau netaiko tos pataisos. Va jau keliolika metų kai veikia toji garantija, ir per tą laiką Tautų Sąjunga yra gavusi daugybę skundų, kur mažumos skundžiasi, kad jų teisės laužomos. Tie skundai lieka dažniausiai be rimtų pasėkų, ir del to pasitikėjimas teisingumu visur mažėja. Kas kaltas? Gal ne tiek Tautų Sąjungos silpnumas, kiek tos valstybės, kurios nesilaiko savo pasižadėjimų. Tautų Sąjungai, nuolat turinčiai budėti visuomenės taikos sargyboje, nelengva bešališkai vertinti valstybių painius vidaus santykius. O kai kurie Tautų Sąjungos nariai, pasitikį savo pajėga, viešai atsisako skaitytis su mažumų teise, užsimoję negailestingai jas tirpdyti. Kurie nepatenkinti Versalio Sandora ,tie kalba apie jos išvestų sienų reviziją. Tautų Sąjungos statutu ji yra galima, vadinasi, galimas ir sienų ištaisymas. Bet praktiškai sunku butų tatai padaryti, nes, pradėjus ardyti Versalio taikos suaustą Europos žemėlapio tinklą vienur, jis imtų savaime irti kitur. Kad taip neatsitiktų, reikia (s a k o teisininkai ir politikai) valstybėms, labiausia naujakurėms, s ą ž i n i n g a i laikytis Vilsono idėjos. Bet jų balsą nustelbia liguisto minių nacionalizmo audringi sukuriai, egoistiškos politikos įsiuboti. Kai teisė norima pakeisti pajėga ir jąja viena remtis, tai tautos pamiršta tą pagrindą, kuriuo jos yra atgijusios ir kuriuo laikosi nepriklausomos. Tautų auklėjimas, vadinasi, turi daugiau etikos, nei pajėgos, linkme buti sukamas. Šiandien neretai daroma priešingai: religija, menas ir mokslas klastojami, kad butų pateisintas smurtas. Vienintelės pasaulyje įstaigos, kaip Tautų Sąjunga ir Hago Teismas, yra taikos laidas pasauliui, ypač mažosioms tautoms. Kad tos įstaigos ir nevisagalės, tačiau jų svoris jaučiamas visur. Jeigu jos neišsilaikytų, tai smurtas dar daugiau įdrįstų, tautų saugumas ir jų taikingas bendravimas dar labiau sumažėtų.

(Bus daugiau)

Vovierikės Apie Veidmainystę

Pagaliau, išsipildė svajonė! Kasdieną matau laisvas vovierikes. Kaip man patinka Palmer Parko senasis amerikiečių namas, taip joms miela gyventi visame parke, tikrai panašiame į laisvą mišką! Jos daug ką čia pamato: ir kaip naktį ateina ant susistatytų s u o l ų pernakvoti žmogus, ir kaip dieną žaidžia golfą čia pat kiti žmonės, ir kaip Arėjas Vitkauskas su pluošt u įvairių laikraščių ateina į patį ramiausią kamputį.

Vovierikių yra visokių: didelių, kuone kaip katinų, su išpustomis uodegomis, ir mažyčių — kaip žiurkių, visai be papustų uodegikių. Visos tos butybės nebailios ir malonios. Tiesa, mažyčiai vovieriukai smarkiau šauna į šalį iš po kojų, bet pabėgę taip pat ilgai ir nejudomai tupi, mirksi akutėmis, kaip ir jų senieji, jeigu jų negąsdini. Iš vovieriukų tų žvilgsnių aš įsitikinau, kad ir jie yra sužinoję, jog daugelis žmonių yra veidmainiai. Žvėriukas visai prieitų prie tavęs, bet jį jau yra kas nors apgavęs — išgąsdinęs. Kai aš sėdžiu visai nejudėdamas ant suolo, įsigilinęs į spaudos skanėstą, žiurėk, mažytis miško pilietukas atbėga po suolu, patupi, net į priešakines kojeles ką nors pasiima... Bet — pajudėjai, tai idilija baigta: dvi gyvos akutės jau žiuri nuo medžio šakos ir, rodos, šako:

— Žinome mes jumis, žmones! Neapgausite!...

Ir tas kerėpliukas žiuri, kaip aš vartau didelius laikraščių puslakščius. Rudas gyvunėlis — filosofas. Jis verčia mane susimąstyti. Juk teisybė, kaip to miško gyventojo akutės rodo, kad nemažai žmonių yra veidmainių. Netik — žvėriukai (jį baido), bet ir kitiems žmonėms.

Man gaila to vovieriuko, kuris, netikėdamas mano gerais norais jam, saugojasi manęs, bet man taip gaila ir nemažai tų sutinkamų žmonių, vyrų ir moterų, visuose žemynuose, kurie man kartais vietoje širdies turi "rupužę", bet visuomet nuduoda bičiulystę. Man tokių žmonių gaila iš tos pusės, kad jie nepastebėtų, jog aš jų veidmainystę matau. O veidmainystės ilgai nepaslėpsi! Tai man ir gaila, kad toks žmogaus pavidalas, veidmainiaudamas prieš mane, nepamatytų, jog aš jį jau pažinau, — tegul gyvena toks su savo įsitikinimu, kad aš jo netikrumo nepastebiu...

Kaip vargšę vovierikę kartais piktai pabaido žmogus, prie kurio ji priėjo su pasitikėjimu, taip mane dažnai pabaido, (bet aš nebėgu), žmogus, kuris mane mintimis kiša į pypkę, bet paviršutiniai jau iš toli rėkia į mane:

"Ooo!... Laaabas!... Ponas Vitkaaauskas!... Labai, laaabai malonu!...

Aš tokiam dėkoju ir tyliu apie mano pastebėjimus. Jis mano, jog aš jau ir tikiu juo. Tegul mano, tegul tiki, tesidžiaugia!...

O aš iš Detroito vovierikės išmokau filosofijos...

"Eikš čia, mažyte rudke, aš tave už tai į tavo paiką snukutį pabučiuosiu!..." — bet vovierikė,išsigandus, pabėgo aukščiau į medį...

Ji per daug gerai žmones pažįsta. **Arėjas Vitkauskas**

JUOKAI

ATSARGA GĖDOS NEDARO

Mielas daktare, ar negalėtumei Tamsta man padėti: man labai susilpnėjo atmintis.

— Gerai. Bet šitokioj ligoje reikia butinai užsimokėti už patarimą iš kalno. **Ar. V.**

Naujos Knygos

Vaikų Auklėjimo Vadovėlis Motinoms	35c
Aukso Knygelė, Apie Mandagumą Vyrams	35c
Paskaitykim, apsakymėlių rinkinys	50c
Pasakojimai Iš Gyvulių Gyvenimo	$1.00
Laiškai Busimąjai Sužadėtiniai	75c
Dramblys Karis, (Mukerdži)	$1.00
Šešėlių žmonės, Sacchetti	50c
Meilės Prakeiktos Sielos	75c
Mokslo Pasakos Ir Pasakojimai	$1.00
Pirmieji žmonės Mėnulyje	$1.40
Juros Vilkai, 2 Tomai	$1.50
Snaudžiantis Milžinas	$1.40
Paslaptingas Radinys, Nikas Karteris, 63 pusl. knygelė	35c
Rudolfo Valentino Gyvenimas, E. Ramond	50c
Kaip Apsisaugoti Nuo Ligų, Dr. E. M. Geravičius	50c
Į Aukso šalį, Joseph Spillman, S. J.	50c
Pilsudskis, Aldanavo	50c
Žydų Rinktinės Apysakos, Vertimai	$1.00
Dubrovskis, Puškino	50c
Mėlynoji Ranka, E. Wallace	$1.00
Zuzi Soka, A. Narkevičius	$1.00
Durys Su Septyniais Užraktais, E. Wallace	$1.00
Dvasios ir žmonės, Z. Lagerloff	50c
šarunas, B. Sruoga	45c
Žaliasis Miestas, P. Mašioto vertimas	60c
Šventoji Gėlė, J. Kazėno vertimas	$1.00
Canterville Vaiduoklis, J. Jablonskio vertimas	35c
Saulės Sunus, J. London	50c
Nepaprasti Nuotikiai Arsenijaus Lupino Auksinis Trikampis	50c
Vagis Džentelmenas A. Lupenas	75c
Esmaičio Sakalėlis, 1928 m. laida	$1.00
Esmaičio Sakalėlis, 1929 m. laida	$1.25
Spindulėlis, Skaitymai mokiniams	75c
Negyvoji Gamta — Oras — Vanduo — žemė	35c
Arsenijus Lupenas Prieš Sherloką Holmes	75c
Pamokslai Idėjos Broliams	25c

NAUJI TEATRU VEIKALAI

1. Šėtono Karalystė, P. Vladimirovas, Dviejų Vaizdų Pasaulinė Tragedija	50c
2. Perkunija, A. Ostrovskio — Penkių Veiksmų Drama	50c
3. Tėviškė, 3 Veiksmų Tragedija, A. K. Puidos vertimas	50c
4. Dramos, A. K. Puida	$1.00
5. Mano Taurė, P. Vaičiunas	50c
6. Potašas ir Perlamutras	50c

AMERIKOS LIETUVIO KNYGYNAS
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

PRAŠOM I TALKA

Visus savo skaitytojus ir bendradarbius užprašome į talką del išplatinimo Amerikos Lietuvio. Mes neišgalim samdyt žmogų, kuris važinėtų po lietuvių kolonijas ir rinktų Amerikos Lietuviui skaitytojus, bet mes išgalim į kiekvieno lietuvio namus pasiųst uždyką porą Amerikos Lietuvio numerių del pamatymo. O kad tai padaryt, mums reikia adresų tų lietuvių kurie dar neskaito Amerikos Lietuvio.

Todel prašome visus savo skaitytojus ateit mums į talką. Mes prašome jųs prisiųst mums NAUJŲ ADRESŲ, o gavę adresų, pasiųsim po keletą pavyzdinių Amerikos Lietuvio numerių pamatymui.

Už jusų pasidarbavimą tariame širdingai ačiū. O su pabaiga šio mėnesio jau turėsime 1936 metų sieninius kalendorius g a t a v u s, kuriuos g a u s dovanai kiekvienas musų skaitytojas.

Amerikos Lietuvio Adm.

Kaip Greitai Gali Sustabdyt Automobilį?

Jeigu jusų automobilis turi 4 stabdžius, o važiuoja 40 mylių per valandą, tai kiek jis pėdų išbėgtų jei jį bandytum ant vietos sustabdyt?

Į šį klausimą du automobilistai atsakė, kad tai galima padaryt už 10 pėdų ar mažiau; 15.9% sakė, kad ims nuo 11 iki 20 pėdų; 23.2% sakė tarpe 21 ir 30 pėdų, ir 14.1% pasakė, kad jie galėtų sustabdyt automobilį išsibėgusį 40 mylių tarpe 51 ir 60 pėdų.

Tačiau, jei nenori, kad automobilius apsiverstų, važiuodamas 40 mylių per valandą, 4 stabdžių automobilį gali sustabdyt 80 pėdų saike.

Vietos žinios

Rengiamasi Prie Išmokėjimo Bonų Veteranams

Pašto viršininkas J. F. Healy, ketvirtadienio ryte gavo pranešimą iš Washingtono, kad Worcesterio pašto ofisas bus naudojamas išmokėti apie tris ir pusę milijonų dolerių penkiasdešimts penkiem šimtam ir aštuoniasdešimts veteranam šiame distrikte, pradedant birželio 15-tą dieną. Plano smulkmenos nebuvo pranešamos pirmame pranešime. Pašto viršininkas J. F. Healy sušaukė savo štabo susirinkimą tikslu nustatyt planą prisirengimui prie šalies didžiausio išmokėjimo.

Pagal dabartinius planus, bonai bus išmokami valdžios čekiais, pasirašytais pašto viršininko, p. J. Healy. Jam bus pranešta, kad jisai turėtų tinkamą štabą paglbėti, nes valdžia numato, kad 75-tas veteranų nuošimtis išleis savo bonus bėgy pirmųjų 30 dienų. Veteranų Biuras nustatys aplikantų tapatybę.

Svečiai iš Toli

Šiomis dienomis "Amerikos Lietuvio" redakciją aplankė svečių, atkeliavusių iš kitų tolimų šalių ir valstijų. Antanas Montvydas, Cunard White Star Limited atstovas iš Kauno apsilankė su tos kompanijos atstovais iš Paryžiaus ir Bostono. Ponia Ona Pakštienė, iš Kauno, taipgi buvo aplankyti redakciją. Ponia J. Valentienė, iš Sheboygan, Wisconsin, kuri atvyko aplankyti savo dukterį, ponią J. Balsienę, ir žentą vargonininką J. Balsį užėjo į redakciją pamatyt kaip spausdinama laikraštis. Ponas A. Šimkonis, iš Lawrence, Mass., kuris atjaučia lietuvybės polaikymo darbą, svčeiavosi redakcijoj ir pasidalino nuomonėmis apie lietuvių stovį šioje Naujoje Anglijoje.

Sutuoktuvės

Panelės Elzbietos Krukoniutės su Antanu F. Kulesza sutuoktuvės įvyko šeštadienio ryte, balandžio 25-tą dieną, 9-tą valandą, Šv. Kazimiero bažnyčioj. Po sutuoktuvių apeigų bažnyčioj, įvyko giminių ir svečių priėmimas, P. N. A. svetainėje, 49 Lafayette gatvės. Sutuoktuvių palydovė buvo panelė Pranciška Daučiunaitė, gi pabrolis buvo Albinas Zenevičius. Pamergės buvo Jane Kuleszaitė ir Pola Lučinskaitė. Alekas Krukonis ir Pranas Toczko buvo pabroliai.

Jaunoji dėvėjo šilkino satino suknią su karalienės Onos kalnierium ir jos šydas buvo iš tiulio su karuna, gi jos gėlės baltos rožės. Jaunosios palydovė nešiojo mėlyną šilko suknią ir nešė rožių pluokštę. Pamergės buvo pasipuošę geltonomis sukniomis ir nešė rožių pluokštes.

Sugryžę iš kelionės į New Yorką, jaunieji apsigyvens, 50 Waverly gatvės. Rep.

Vargonininkų Koncertas

Naujosios Anglijos vargonininkai rengia bendrai koncertą, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje. Koncertas įvyks sekmadienį, gegužės 3-čią, 7:30 valandą vakare. Worcesterio lietuviam bus įdomu išgirsti jų bendrą ir pavienį dainavimą. Sykiu su jais programe ims dalyvumą Šv. Kazimiero parapijos choras ir vietiniai solistai.

Sekantieji muzikai ims dalyvumą koncerte: R. Juška, š So. Bostono; A. Visminas, iš Lawrence; A. Šlapelis, iš Norwood; J. Stačiokas, iš Athol; N. Karbauskas, iš Cambridge; J. Tamulonis, iš Nashua; J. Balsis, iš So. Worcester; ir J. K. Žemaitis, iš Worcester, Mass.

Rengėjai

Lietuvių Radijo Programa

Prašome užsistatyt savo radijus — WHDH stoties (830 kilocikliaus) kaip 9:30 ryte šį sekmadienį.

Programos dalyviai: 1. — Don Russell's orkestra iš Montello. 2. — Liuosybės Dailės Ratelio choras iš Montello. 3. — Vera Putvinskaitė-Belkus, dainininkė, iš Montello.

Prašome neužmiršt parašyt laišką ar atvirutę į stotį WHDH, pranešdami kaip patiko programa arba prašykite kokias dainas norėtumet išgirst? Adresuokite: Radijo Korporacija, 73 Farragut Rd., So. Boston, Mass.

Iš Labdaringos D-jos Veikimo

Balandžio 19-tą dieną, Labdarių draugija, Mariono Parke surengė linksmą balių. Svečių privažiavo daug, net ir iš kitų miestų. Prie stalų svečių buvo susodyta suviršum trys šimtai. Jiems susėdus aplink stalus pirmininkas Petras Katauskas paaiškino parengimo ir labdarių tikslą. Per visą vakarienės laiką F. Juška su savo orkestra linksmino svečius, taipgi ir jaunas dainininkas F. Šimkus su savo juokingom dainom.

Po vakarienei prasidėjo šokiai ir tęsėsi iki vėlumos. Svečiai skirstydamiesi į namus linkėjo draugijai geriausio pasisekimo ir ragino narius, kad šiemet surengtų ir kitą tokį linksmą balių..

Labdaringa draugija taria širdingai ačiu visiems atsilankiusiems į šį parengimą. Taippat dirbusiems prie minėto balio, o labiausia tai baliaus gaspadinėms už surengimą skanios vakarienės ir abelnai visiems.

Balandžio 28-tą dieną įvyko direktorių susirinkimas. Apsvarsčius prabėgančius reikalus buvo prieita prie naujų dalykų. Paaiškėjo, kad yra padaryta daug naujų stalų ir suolų del svetainės ir del parko. Sekretorius V. Karašauskas išdavė trijų mėnesių raportą. Naujų narių vajaus mete per tris susirinkimus prisirašė į draugiją netoli dviejų šimtų. Naujų narių vajus pasibaigė su dideliu pasisekimu. Taipgi buvo pranešta, kad ši draugija atidaro Maironio parką sekantį sekmadienį, gegužės 3-čią, ir kviečia visus Worcesterio lietuvius atvažiuot linksmai laiką praleist ir pakvėpuot sveiku pavasario oru ant gražaus ežero kranto.

P. Račila, korespondentas

Prisiminus Balandžio 19-tą

Tą dieną Lietuvių Ukėsų Kliubo svetainėje Aušrelės choras suvaidino operetę "Lietuvaitę". Per keletą metų Worcesterio lietuviai nebuvo matę didesnio veikalo, taip sakant, tikrai lietuviško. Dabar per Aušrelės choro pasidarbavimą, turėjome progą pamatyt ir išgirst tikrai originalę lietuvišką operetę, kurią parašė Jonas Steponaitis, o muziką pritaikė kompozitorius J. Žilevičius.

Kaip veikalo turinys yra visiems suprantamas, taip ir ta graži muzika ir dainos, kurių negali atsiklausyt ir atsigėrėt, kurias Aušrelės choras populiariškai išpildė.

Nors Amerikos Lietuvio reporteris pereitame numery ir buvo apie tai rašęs, tačiaus man norisi ypatingai pažymėt nekuriuos iš operetės dalyvius, kaip tai Praną Blaži, Tarškaus rolėj arba kitaip sakant vaidino lietuvišką pijoką; savo užduotį atliko pilnai ir tinkamai. Ypatingai ponia A. Čenienė — Alenutės rolėje buvo nepavaduojama. Kas labiausia, kad per keletą metų apie ją nieko niekas nežino jo. Kada ji buvo jaunutė, tuomet kaipo solistė dainuodavo koncertuose, bet paskutiniais laikais niekur nedalyvavo, tik šioje operetėje. Jeigu žiurėt kritiškai, tai galima rast klaidų, bet jų galima surast visur, todel nekritikuokim ir nedarykim užmetimus mųs jaunuoliams, bet vietoj to džiaugkimes jųjų darbais, kad jie dirba tą tautinį ir kulturinį darbą.

Buvo laikai, kuomet iš Lietuvos atvažiuodavo jaunuoliai, tuomet jie organizavo chorus, vaidino teatrus, bet dabar jau jie paseno, pražilo ir nupliko, pradėjo politikaut ir pamiršo tą, ką jie seniaus taip mylėjo ir dabar pešasi už apgriaužtą partijų kaulą. Jie net nekreipia domės į tuos parengimus, kuriuos rengia musų jaunuoliai. Šiandien musų jaunuoliai užima ir dirba tą garbingą tautinį ir kulturinį darbą, ir mes jiems pagelbėkim, priduokim jiems daugiaus energijos, nes tik nuo jaunuolių priklauso musų tautos likimas.

Garbingas jaunime, jųs atlikot gražų kulturinį darbą suvaidindami operetę "Lietuvaitę", todel nenuleiskite rankų ir ant toliaus dirbkit kol esat jauni. Jųs turite jiegos, jųs daug galite, ir nuo jusų priklauso Lietuvių tautos pagarba.

Brangus jaunime, aš matydamas jus vaidinant, girdėdamos jus dainuojant, mano širdis verkte verkė ne iš kokio tai susigraudinimo, ne iš sunkaus šių dienų gyvenimo, bet iš džiaugsmo, kad jumyse gludi lietuvių likimas, kad jusų jaunose širdyse dega toji tautos ugnis, del kurios dirbate ir kelete Lietuvių vardą. Aš lenkiu galvą prieš jus, nenuilstanti jaunuoliai ir prašau jusų kad ir pavargę busite nuo sunkių darbų, bet nepamirškit Dailės ir Lietuviškų dainų. O mes laukiam daugiau tokių operečių.

Rašėjai ir kompozitoriai paga-

LIETUVIAI!
SKAITYKITE ir PLATINKITE
AMERIKOS LIETUVĮ

NAUDOTI KARAI PARDAVIMUI

IŠSIRINKITE SAU KARĄ IŠ SEKANČIO SURAŠO:

1934 Plymouth — 4 Durų Sedan
1933 Plymouth — 4 durų — 6 ratų Sedan, su radio ir šildytuvu
1934 Dodge — 4 durų Sedan
1932 Dodge— 4 durų Sedan
1933 Chevrolet — (Master) Sedan
1932 Oldsmobile — Sedan
1932 Rockne Sedan
1934 Ford — Sporto Coupe
1931 Hudson Sedan
1932 Pontiac — 4 durų Sedan
1930 Ford Coach
1930 Cadillac Coupe
1933 International Trokas
1929 Buick Sedan
1931 Buick Coupe
1931 Willys — 4 durų Sedan

Ir Kitų — Už Mažas Kainas — Nuo $50. ir virš — Sąlygos: Mažas Įmokėjimas, žemas nuošimtis — Nauji Chrysler ir Plymouth Karai
Pašaukite Dėl Demonstracijos Naudotų ar Naujų Karų

L. & K. MOTOR, INC.
LIETUVININKAŠ IR PETKUNAS, Savininkai
5 GRABOWSKI AIKŠTĖ Tel. 2-8750 WORCESTER, MASS.

minkit daugiau tinkamų veikalų ir duokite medžiagos musų chorams, musų jaunuoliams.

Taigi, aš baigdamas šitą rašinėlį, dėkoju Aušrelės choruį ir jo vedėjui Jonui Dirveliui ir visems artistams, kurie sugebėjo tinkamai atlikt savo užduotis. Garbė jums už tai.

Dailę Mylintis

V.V..S Skyriaus Susirinkimas

Vilniui Vaduoti Sąjungos skyriaus nariai susirinks sekmadienį, gegužės 3-čią dieną, antrą valandą po pietų, L. U. Klubo žemutinėje svetainėje. Visa skyriaus valdyba, taipgi draugijų atstovai privalo ateiti į susirinkimą. Ypač kviečiam visus Worcesterio veikėjus, kuriem rupi Vilniaus vadavimas. Šiame susirinkime bus apkalbama apie budus sukėlimui kapitalo Vilniaus Vadavimo reikalams. Yra daug kitų svarbių reikalų aptarti.

Jeigu norime ką gero nuveikti musų tėvynės Lietuvos labui, turim uoliau veikti ir sunkiau padirbėti. Kiekvienas atliktas darbas reikalauja didelio pasišventimo. Taipgi musų Vilniaus atvadvimas ir išlaikymas musų prieplaukos Klaipėdos reikalauna visų ilętuvių budėjimo ir vienybėje veikimo. Visą tai žinant, mes lietuviai privalome buti nuolatinėje sargyboje, kad savo tikslą atsiekt.

V. K.

Laiškas Worcesterio Lietuviui J. Vinickui

Brangus Tautiet!

Skaitydamas "Amerikos Lietuvį", radau jusų skelbimą apie perkėlimą kirpyklos į 38 Providence gatvę. Kadangi ir aš esu buvęs Amerikoje, bet tėvai išsivežė man turint apie 12 metų, tad aš žinau Worcesterio gatves. Aš taip pat turiu Worcestery brolių ir kitų giminių, bet nieks pas mane neatrašo. Nuostabu, yra kad laikraštį gaunu, bet laiško nieks neparašė.

Todel ponas Vinickas, maloněkit išpildyt mano prašymą, kadangi laikot kirpyklą, tad aišku kad daug lietuvių apsilanko pas jumis. Labai prašau pasiteiraut apie mano brolius Martušius. Antanas rašė pas mane 1919 m. nuo to nerašo. Zigmas irgi jau bus koki 8-9 metai kaip rašė. Zdanevičius Kazys, mano dėdė, ir krikštų tėvas Mačionei irgi artimi giminės. Tai jei sužinosit kurį iš brolių ar kitų giminių, tai malonėkite juos paraginț kad jie pas mane parašytų laišką, nes aš nežinau jų adreso. Už tad, aš jumi ponas Vinickas, busiu labai dėkingas. But labai gerai, kad ponas Vinickas pas mane parašytumet, jei galėtumet apie minėtus asmenis. Mano adresas yra toks: Jonas Martušis, Pagurnių kaimas, Alovės pašto agentura, Alytaus apskrities, Lithuania.

Ruošia Balių

Marijos Vardo draugija rengia savo metinį balių, šeštadienį, gegužės 9-tą. Parengimas prasidės 8-tą valandą vakare, Lietuvių Ukėsų Klubo svetainėje. Šokiams grajis J. Dirvelis su savo muzikantais.

Bus tikrai linksmas vakaras, todel kviečiame visas nares iš anksto pasirupinti paimti po vieną tikietą. Kviečiam visus atsilankyti į šiuos šokius ir praleist laiką su mumis linksmai.

Rengėjos

Ieškojimas

Reikalinga mergina namų ruošos darbui. Pašaukite per telefoną: Mrs. Chase, 42 Townsend gatvės, tel. 2-5006, Worcestery.

Naudingas Patarnavimas Dykai

Jau 25 metai kaip Worcestery yra "North American Ciciv League" raštinė, kurios tikslas yra pagelbėti ateiviams jų visuose reikaluose ir rupintis jų gerove. Prie šios raštinės veikia ir lietuvių skyrius, bet juomi Worcesterio lietuviai mažai naudojasi. Lietuviai turėtų naudotis savo skyrium kuopiačiausia, nes jis tik jiems yra užlaikomas.

Kviečiam ateiti į raštinę šiomis valandomis: nuo 1 iki 4 po piet, antradienį, trečiadienį ketvirtadienį, ir penktadienį. Antrašas: North American Civic League, 88 Front Street, (ant 5 augšto), Worcester, Mass.

N.A.C. League Liet. Sk.
Sekr. B. Lozoraitytė

Gavo Perskyrą

Po keturių dienų karčių teisme įrodymų teisėjas Harry Atwood suteikė perskyrą Onai Endzelienei nuo buvusio jos vyro Jono Endzelio; perskyras buvo suteiktas svetmoterystės pagrinde.

Endzeliai susituokė spalio 13, 1907 metais ir susilaukė poros dukrelių, viena iš judviejų mirė, kita — Elena jau ištekėjus už Čenio.

Priežastis įvykio pasidarė po to, kuomet ponia Endzelienė apleido savo vyrą, o jis pasiliko savo namuose nekuriam laikui; apie lapkričio 26, 1934 metais tula moteris pasiliko jo tenemente su juo ant visos nakties, ir taipgi daugiau buvo įrodymų, kad ta pati moteris su juo dalyvavo įvairiuose Worcesterio, Leicesterio ir Bostono parengimuose. Žmonos gynėjų buvo Ben. Mendelsohnas iš 931-932 Slater budinko, Worcestery.

Vakarienė ir Maskarado Šokiai

Šv. Petronėlės draugija rengia nepaprastą vakarienę su maskarado šokiais, šeštadienį, gegužės antrą, aštuntą valandą vakare. Parengimas įvyks Lietuvių Ukėsų Klubo svetainėje, Vernon gatvės. Dovanos bus teikiamos dėl gražiausių ir juokingiausių kostiumų. J. Dirvelio orkestras griež šokiams. Bilietų kaina vakarienei ir šokiam yra 50 centų suaugusiems, gi vaikams yra 25 centai. Kurie norės vien tik šokti, tiems bilietas bus tik 25 centai.

Petronėlės draugijos komisija rupinasi, kad vakarėlis butų linksmas ir kad visi svečiai butų patenkinti. Visi lietuviai iš Worcesterio ir netolimų miestelių kviečami atsilankyti.

Ona Keršienė, rašt.

Reikalingas Farmos Darbininkas

Tarpe 22 ir 40 metų senumo. Darbas daugiausia prie vištų. Geram darbininkui gera vieta, darbas ant visados. Atsišaukit tik tokie kurie ieškot pastovaus darbo. Užmokestis 25 doleriai ant mėnesio pradėt.

RED FEATHER FARM
High Street
Randolph, Mass.

Ieško Darbininkės

Paieškau Petro Leliušio, kurs paėjo iš Labeikų kaimo, Leliunų valsčiaus, Utėnos apskrities. Tiktai žinoma, kad jis paskutiniu laiku gyveno Allegheny Co., Cuddy, Pa. Kurie apie jį žino arba jis pats, malonėkit atsišaukt: J. M. Šaltanis, 709 So. Irene St., Sioux City, Iowa.

Ben. Mendelsohn
ADVOKATAS
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 5-2310

Ofiso Tel. 5-2576 Room 527
Charles W. Tamulonis
Lietuvis Advokatas
Namų Tel. 3-3631
390 Main g-vės—Worcester, Mass.

DR. K. MICHALSKI
Gydytojas ir Chirurgas
Valandos: 2 iki 4 ir 7 iki 8 vak.
Nedėliomis ir šventėmis pagal sutartį
15 Vernon St. — Worcester
DIAL 5-8562

F. A. Vaišnora, M. D.
(VEIKSNER)
LIETUVIS GYDYTOJAS
OFISO VALANDOS:
Nuo 10—12 ryte; nuo 2—4 dienos ir nuo 6—8 vakare
(Sekmadieniais sulig susitarimo)
Tel. 5-7810
96 Vernon G-vės, Worcestery

R. V. Westlin, M. D.
Gydytojas
Baigęs Mokslą Suomijoj
OFISO VALANDOS:
Nuo 10-11 ryte; nuo 2-3 dienos ir nuo 7-8 vakare
Trečiadieniais — nuo 10-11
45 Prospect Gatvės
Fitchburg, Mass.

MESSIER'S DINER
Pabandykit Pas Mus Sykį Pavalgyt ir Pasisvečiuot Naujai Įrengtuose Budelėse.
49 Millbury Gatvės

"Russian Cleercoal"
ANGLYS
Aukštos Šilumos ir Mažiau Bačkutės Pelenų iš Vieno Tono
Pabandykite
Doherty Coal Co.
34 Franklin St.—Worcester, Mass.
Sankrova: 241 Southbridge St.

Kreipkitės Prie Musų Pirna Negu Atnaujinsite Bile Kokią Apdraudą!
Del Didelių Sutaupinimų visose apdraudos rušyse susitarkite su mumis be atidėliojimo!
Suteikiam visas informacijas nemokamai
YESHINSKAS INSURANCE AGENCY
12-A Vernon St. Dial 3-3784
Worcester, Mass.

T. J. COONEY CO
PARINKTI ir IMPORTUOTI
Vynas — Degtinė — Alus
Pristatymas ir Patarnavimas už Dyką
Neskaitome už Alaus Dėzes
-MES KALBAM LIETUVIŠKAI
Tel. Dial 2-9960
82 Millbury St. — Worcesteryje

TRYS DEVYNIOS
Tai vaistai, kurie gydo ir stiprina kraują nuo įvairių ligų. Tas trijankas atgabeno tiesiai iš Palangos į Worcesterį vienas lietuvis amerikietis — Kaulakis. Jis buvo sustojęs Amerikos Lietuvio knygyne ir paliko po porą tuzinų pakelilų keturių rušių gyduolių — dvi rušys Trijų Devynerių, viena rušis parsiduoda po dolerį, o kita po 75c pakelis.
Taipgi paliko dviejų rušių arbatas, kurių pakelis parsiduoda po 50 centų. Ant kiekvieno vaistų pakelio yra parašyta nurodymai kaip tą gydančią arbatą reikia vartot.
Norėdami įsigyt pakelį, kreipkites Amerikos Lietuvio krautuvės adresu: 14 Vernon gatvės, Worcester, Mass.

GROSSMAN'S JEWELRY STORE
10 MILLBURY GATVĖS (Atidaryta Vakarais) WORCESTER
Žinovo Taisymas Visokios Rušies Brangenybių, Laikrodėlių ir Laikrodžių už Labai Prieinamas Kainas. Darbas Gvarantuotas.
TAIPGI KAIKURIŲ LABAI NEPAPRASTŲ NUPIGINIMŲ PER ŠIĄ SAVAITĘ
BANNER Laikrodėlis
Paprasta Vertė $24.50
DABAR
$17.50
$1.75 VERTĖS
MOTERŲ IR VYRŲ
APYRANKĖS
95¢

REKORDŲ IŠPARDAVIMAS
Columbia — Victor — Okeh — Odeon
REKORDAS PO 50c-75c
Kas pasiskubins, tas turės progą įsigyt naujausius ir gražiausius rekordus
Kreipkitės:—
Amerikos Lietuvio Knygynas, 14 Vernon St., Worcester, Mass.